

Заснаваная ў лістападзе 1906. Адноўленая ў траўні 1991. Выдавец: Прыватнае прадпрыемства «Суродзічы». Выходдзіць штотыднёва, у чацвярткі

У НУМАРЫ

Падзенне золатавалютных запасаў паскорылася

Нягледзячы на маніпуляцыі апошніх дзён 2008 году, яны скараціліся за снегань на рэкордны \$582,6 млн (15,4%).
Старонка 3.

Групавое самагубства на пагранцаставе

Два салдаты павесіліся ў пушчы. Старонка 9.

Раманчук і Вардамацкі спатрэбліліся ўраду

У першыню ў міжведамасную працоўную групу трапілі два апазыцыйныя інтэлектуалы.
Старонка 6.

Правакацыйныя эксперыменты

І ці не пара спыніць практику аператыўных эксперыменту, у выніку якіх людзі трапляюць у турму на дзесяць гадоў?
Старонка 4.

Курасоўшчына — тэрыторыя, свабодная ад п'янства

Ініцыятыва жыхароў Мінска.
Старонка 13.

Чистыя штаны

Першайарах Аўтакефальны праваслаўнай царквы ў Польшчы быў агентам камуністычнай спецслужбы. Сумны вобраз царквы, цалкам падкантрольнай спецслужбам.
Старонка 9.

«Троіца», Паплаўская і Ціхановіч, Дразды

Дыскаграфія ад Сяргея Будзіна. Старонка 12.

Альгерд Бахарэвіч

«Сарока на шыбеніцы» — гэта падарожжа па целе адной маладой жанчыны.
Старонка 11.

Увага! Пачынаючы ад наступнага нумару газета будзе выходзіць у сераду і з'яўляцца ў кіёсках ва ўсёй краіне ў серады ад ранку.

Хто купіў і хто прадаў \$417 млн па старым курсе перад самым аввалам?

Старонка 8

Дом Ломаця ў Ракаве

Старонка 8

Працоўная дынастыя Макеяў

Старонка 9

Ці будзе яшчэ адна дэвалівацыя?

Яна не выключаная, залежыць ад дынамікі крызісу. Прагнозы і каментары, парады эканамістаў — старонкі 3—5.

Успомнілі маладосць. Застрашаныя дэвалівацыяй, людзі размяталі айчынныя і імпортныя тавары.

«Сапраўдны крызіс да нас прыйдзе вясной»

З нашага рэгіёну Украіна найлягчэй павінна выйсці з крызісу, для Pacія ж яго вынікі могуць быць катастрофічнымі. Беларусь недзе пасярэдзіны, мяркую эканаміст Павал Данейка. Старонка 4.

«НН» і «ARCHE» ў Гродне

16 студзеня (пятніца) а 18.30 ў Гродне (вул. Будзённага, 48 а, зала 100 (былая майстэрня Іваноўскага) абудзіцца ўрэчыстасць ўручэнне штогадовай прэмii часопісу «ARCHE» «За сумленнае слова» гарадзенскаму журналісту Андрэю Пачобуту. Падчас імпрэзы можна будзе азнаёміцца з «ваенным» і «ВКЛаўскім» нумарамі «ARCHE», кнігамі Адама Станкевіча і Паўла Севярынца і другой папулярнай літаратурай на беларускай мове. Запрашаючы ўсе ахвочыя.

А мы папярэджвалі

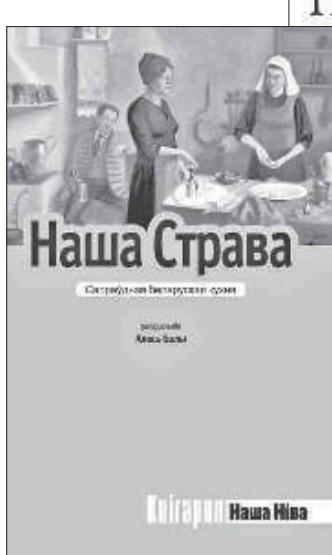
Ніводная дзяржаўная газета ані тэлеканал да 1 студзеня ні словам не згадалі пра магчымасць 20-працэнтавай дэвалівацыі рубля. Рацэнне ўладаў стала шокам для мільёнаў людзей. Яны ў момант успомнілі маладосць і кінуліся ў крамы скучыць першое лепшае. А вось хто нават у часы забароны на распаўсюд прац «Саюздрукі» чытаў свабодную прэсу, тыя быўлі папярэджаныя: дэвалівацыя наспівае, яна можа здарыцца.

Таму падпішыцца самі на незалежную газету і падкажыце сваім, каб і яны куплялі.

Як падпісацца — старонка 2.

Кнігарня «Наша Ніва»: НОВЫЯ ВЫДАННІ

«Наша Ніва» — гэта не толькі газета і сайт nn.by. Вакол газеты гуртуеца незалежная інтэлігенцыя. Нашаніўская кола займаецца навуковымі даследаваннямі. Выдаюцца кнігі і дыскі.

Рышард Капусцинскі
ІМПЕРЫЯ

**Падпісацца можна
праз Рэдакцыю
і праз «Белпошту».
Мы рэкамендую —
праз Рэдакцыю**

Мы рэкамендую і просьм чытачу ѿ падпісацца праз Рэдакцыю. Наша сістэма дастаўкі газеты за 3 гады даказала сваю надзеінасць. Усе тыя, каго такі спосаб атрымання газеты задавальняе, хай застаюцца вернымі такой падпісцы.

1. Яна нам выгаднейшая финансава.
2. Мы зможам дастаўляць Вам газету хутчэй або з той жа хуткасцю, што «Белпошта».
3. Лічым важным захаваць сістэму самарасплаўсюду дзейнай. Лішне тлумачыць, чаму.

Цана падпіскі праз Рэдакцыю **10 000 руб. на месяц.**

Падпісныя індэксы ў каталогу «Белпошты»: для людзей — **63125**, для прадпрыемстваў — **631252**. Падпісацца можна на кожнай пошце. Цана гэтай падпіскі — 12 000 руб. на месяц.

ПАВЕДАМЛЕНИЕ

Касір

КВІТАНЦІЯ

ІПУП "Сурогаты", УНП 190 786 828

МіД ААТ "Белівестбанк", вул. Калектарная, 11, Мінск, код 764

Рахунак ат-
ракамантка

З012 206 280 014

Асабіна
расхлопак

(Праходзіна, час, час па бібліотеке, часы)

Від аматы	Дата	Сумы
За газету "Наша Ніва".		

Агулаз

ІПУП "Сурогаты", УНП 190 786 828

МіД ААТ "Белівестбанк", вул. Калектарная, 11, Мінск, код 764

Рахунак ат-
ракамантка

З012 206 280 014

Асабіна
расхлопак

(Праходзіна, час, час па бібліотеке, часы)

Від аматы	Дата	Сумы
За газету "Наша Ніва".		

Агулаз

Каб штотыдзень атрымліваць газету,
дасылайце адрасы і гроши за газету. Конг на месец — 10 тыс. рубліў.

1) Просім усіх ахвотных чытаць газету паведамляць у Рэдакцыю свае адрасы і тэлефоны. Эта можна разбіць праз: тэлефон: (017) 284-73-29, (029) 260-78-32, (029) 618-54-84, e-mail: dastauka@nn.by, паштовы адрас: 220050, г.Мінск, а/с 537.

2) Просім у бланку банкаўскага паведамлення ці паштовага пераказу даскладні і разбройліва пазначаць адрас, у тым ліку паштовы індэкс і код пад'езду.

Тры гады «НН» можна было атрымліваць толькі падпісайшыся праз Рэдакцыю. І мы звязалі традыцыйно дзяяканіем усім тым чытачам, якія пералічілі гроши на выхад газеты.

Дзякую

Васілю К., Галіне К., Аляксандру Т.,
Раісе А. з Віцебску.
В.В. з Смаргонскага раёну.
Яўгенію К. з Шклоўскага раёну.
Лідзай А., Аляксое Ш., Аляксандру К. з Баранавіцкага раёну.
Юрыю Ч. з Нава-Роглага раёну.
Віктару К., Галіне Ч. з Рэчыцкага раёну.
Г.К., Юліі Д., Сяргею А., Антону М.,
С.Ш., Паўлу Е., І.К., Алене М., Іару С.,
Сяргею Г., Ірайде З., А.Л., А.С., Вадзіму Г., В.П., Я.І., Надзеі К., Сімёну Л.,
Валянціне А., А.Т., Ірыне З., Алене П.,
А.Х., Юрью А., А.К., Ніне К.,
Наталіі М., Уладзіміру В., Алегу М.,
К.А.Ш., Э.К., Мікалаю Л., Л.Л., С.К., П.Л.,
Віктару Б., Т.А., Р.Г., Г.Х. з Мінску.

Яшчэ адна дэвальвацыя ў 2009-м?

Яна не выключаная, залежыць ад дынамікі крызісу.

Паведамленне пра правядзенне Нацбанкам разавай дэвальвацыі рубля на 20,5% з'явілася ўвечары 1 студзеня. Акурат тады, калі большасць беларусаў адпачывала. Упраўленне інфармацый галоўнага банку краіны паведаміла, што з 2 студзеня афіцыйны курс даліра ЗША будзе ўсталяваны на ўзроўні 2650 Вт (на +20,45%, быў 2200 Вт), ёўра — 3703 Вт (быў 3077,14), расійскага рубля — 90 рублём 16 капеек (быў 76,89). Адначасова Нацбанк заявіў пра пераход да выкарыстання механізму прывязкі курсу беларускага рубля да кошыку замежных валют — далір ЗША, ёўра і расійскі рубель.

Людзі кінуліся ў абменнікі, але там валюты ўжо не прадавалі. Тады людзі ў першы дзень адкрыція крамаў кінуліся скупляць патрэбныну і непатрэбныну — найперш бытавую тэхніку.

Нашто зроблена?

Падзенне рубля адбылося на фоне сусветнага фінансавага кризісу і паўзучай дэвальвацыі валютаў некаторых суседніх краін. На афіцыйным узроўні тлумачыцца, што такі непапулярны курс закліканы ўдзенаваць беларускія экспартныя тавары, што сталі залежвацца на складах. Начальнік упраўлення інфармацый Нацбанку Анатоль Драздоў паведаміў таксама, што дэвальвацыя была рэкамэндацыяй МВФ — штосьці ў лесе здохла, што Лукашэнка вымушаны кіравацца рэкамендациямі тых, каго яшчэ пару месяцаў таму мілавалі лютымі ворагамі. Пра выдзяленне 2,5-мільяднага крэдыта стала вядома 31 снежня.

Хто пацярпеў?

Разавая дэвальвацыя найперш закрнула ўладальнікаў рублёўскіх дэпазітаў ды атрымальнікаў валютных крэдытаў — як фізічных, так і юрдычных асобаў. Заробкі ў дэйствавальным эквіваленце фактычна адразу вярнуліся да леташняга ўзроўню. Спажыўшоў чакае немінучы рост цэнаваў спачатку на імпартныя, а пазней і айчынныя тавары. Адначасова з

аб'яўленнем дэвальвацыі галоўныы банк аўксісці пра павышэнне стаўкі рафінавання з 12 да 14%. Але беларускія банкі чакае няясная доля, бо яшчэ невядома, ці атрымаша супакоіць насельніцтва, каб пазбегнуць адтого ўкладаў. Людзі законна баяцца, што ў выпадку далейшага пагаршэння сітуацыі іх уклады проста замарозіць, нават у валюце.

Што далей?

Большасць эканамічных экспертаў сыходзяцца ў адным — без структурных зменаў у эканоміцы пазбегнуть яшчэ адной дэвальвацыі.

Эксперт Инстытуту менеджменту і прадпрымальніцтва Алена Ракава не мае пэўнасці, што ефект ад разавай дэвальвацыі будзе дастатковым і доўгатэрміновым. На яе думку, яна даслыпіць валюты можа зноў дасынчніць таіх маштабаў, што будзе не абысціся без яшчэ аднаго зняцэнняння рубля. На думку Ракавай, тое можа здарыцца пад восень.

Экс-старшыня Нацбанку Станіслаў Багданкевіч лічыць дзеянні ўладаў запазненым і прагназуе няхільнае скарачэнне золатавалютных рэзерваў, якія будуць «пад'ядцацца» інфляцыяй і выдаткамі на падтрыманне банкаўскіх уніёў каля насельніцтва.

Верыць — не верыць?

Уровень інфляцыі ў 2009 эксперты прагназујуць на ўзроўні 20—30% і болей. Пры гэтых, як заўжды ў перыяды нестабільнасці, з'явіцца новыя магчымасці для ўзбагацэння найбольш актыўных і працаздольных слоў насельніцтва.

Нацбанк, які абраны на ролю «вінавата», абвяргае чуткі пра дэнамінацыю ды цвёрда абяцае ўтриманне зафіксаванага курсу валютаў цягам году ў межах +/- 5% ад указанай пачатковай величыні.

Сёння кожны мусіць візычыцца сам, ці давярае ён Нацбанку пасля таго, што ўжо здарылася, кажа эканаміст Аляксандр Чубрык.

Сямён Печанко

Падзенне золатавалютных запасаў паскорылася

Нягледзячы на маніпуляцыі апошніх дзён 2008 году
(старонка 8),
яны скараціліся за снегань
на рэкордны
\$582,6 млн (15,4%).

На 1 студзеня 2009 году яны склалі \$3192,8 млн праці \$4182,2 млн на пачатак 2008 года. Такі звесткі падае Белстат.

Гэта найбольшая лічба падзення за падзеньне: дагэтуль яны

зменшыліся на \$276,4 млн у лістападзе, на \$68,1 млн у кастрычніку, на \$459,7 млн у верасні і на \$44,6 млн у жніўні. Усяго за пяць месяцаў яны скараціліся на \$1431,4 млн. І тое толькі дзякуючы 1 млрд расійскага крэдыта, што быў атрыманы ў лістападзе.

За мінулы год ЗВР Беларусі зменшыліся на \$989,4 млн (23,7%), хоць у студзені—ліпені яны выраслі на \$442 млн (10,6%).

Для падзенняння: ва Украіне, таксама ахопленай крызісам, ЗВР на канец году склалі 31,543 млрд даліраў і зменшыліся за год на 2,8%, або \$918,8 млн. У нашых суседзяў падзенне рэзерваў было б таксама шпарчэйшым, калі б не 4,5-мільядовы крэдyt MВF.

Мяркуючы па першых днях студзеня, падзенне золатавалютных запасаў працягненца. І ўчора, і сёня попыт на валюту на біржы перавышаў прапанову. 5 студзеня — на \$20 млн, а 6 студзеня — на \$24 млн.

Мікола Бугай

Бензін ізноў выгадней купляць за рублі

Пасля дэвальвацыі рублебяў цэны на паліву не змяніліся. У выніку купляць за рублі стала выгадней.

Польская гаспадарка мае на крызісі імунітэт

За Бугам цешацца таму, што крызіс вельмі мала закрануў краіну. Паводле ацэнак, тэмпы росту ВУП знізіліся ўсяго да 3% у 2009 годзе і прыкладна да 3,5% у 2010-м. Што вельмі прыстойна на фоне ўсеагульнай дзірэсіі. Польчы не зведала праблемаў, якія напаткалі Латвію, Расію, Беларусь.

Прычына? Іх некалькі. Па-першае, доля банкаўскага сектара была меншай, чым у Латвіі ці Ісландіі. Шанцаванне. Па-другое, аўтамунтранага рынку вялікі — доля экспарту ў ВУП складае ўсяго калі 35%. Да прыкладу, Украіна церпіц ад ланцутовых рэакцыяў на сусветных рынках.

Па-трэцяе, польская гаспадарка мала залежыць ад зменлівых цэнаваў на сырэвіну (у Беларусі — нафта, калій). Не Трэці свет.

Па- чацвертае, у адрозненіі ад Венгрыі, бюджет і выдаткі краіны былі ўраўнаважаныя апошнімі гады. Меру знали.

Нарашце, урад даволі гнутка рагаваў на пагрозы. Курс злотага, што складаў 2,7 за далір у сірэдзіне 2007 г., а пасля вырас да 2,1 на піду падзення амерыканскай валюты ў 2008 г., упаў да 3,0 пры канцы году, але засведчыў новыя тэндэнцыі да росту па меры добрых вестак аб стаНЕ гаспадаркі.

МБ

«Сапраўдны крызіс да нас прыйдзе вясной»

«Наша Ніва»: Апошнім часам Вы курсіруеце паміж Мінскам, Москвой і Кіевам. Дае найбольш адчваваеща фінансавы крызіс?

Павел Данейка: Безумоўна, найперш ён праявіўся ва Украіне, цяпер вось у Расіі і толькі пачынае праяўляцца ў Беларусі.

Павел Данейка

нарадзіўся 3 красавіка 1961 году ў Мінску. Скончыў гістфак БДУ (1986). Спеціялізацыя — макроэканоміка. Кандыдат эканамічных навук. У 1993 стварыў Інстытут прыватызацыі і менеджменту. З 2007 рэктар Moscow Business School. Быў дэпутатам Вярхоўнага Савету I/3 склікання. Сябар АГП. Жанаты, трое дзяцей.

Эканаміст **Павел Данейка** пра эканамічныя цяжкасці.

Думаю, што больш яскравыя праздунні начинніца ў нас вісіней, не раней. Праяўляцца ён змозжа ў зіжданні ці навыплаце заробкаў, павелічанні беспрацоўя. З нашага рагіёну Украіна найлягчэй павінна выйсці з

крызісу, для Расіі ж яго вынікі могуць быць катастрофічнымі. Беларусь недзе пасярэдзіні.

«НН»: Якія наступствія фінансавага крызісу будуть для Беларусі?

ПД: Такія ж, як для ўсяго свету. Мы можам чакаць зіждання ВУП на 10% і больш. Адзінае, што Беларусь можа выходзіць з крызісу кірую больш, калі не будуть змененых ўмовы эканамічнага асяроддзя. Бо чым вышыўшае дзяржава рэгуляванне, тым пазней ты ўваходзіш

выходзіш з крызісу, і тым даўжэйшы ён атрымліваецца. Думаю, што падзенне можна будзе спыніць ужо ў 2009-м, але выхад з крызісу зойме 5–7 гадоў.

«НН»: Які ўзровень беспрацоўя можа аказацца ў краіне?

ПД: Гэта залежыць не толькі ад падзення ВУП, але і ад сістэмы занятасці насельніцтва, стаўленнем наймалікай да зваленняў. Могучы жа проста забараніць зваленняў. Але разынае беспрацоўе можа скласці каля 15%.

«НН»: А якія шляхі выхаду з

крызісу Вам бачацца?

ПД: Гэта спалучэнне лібералізацыі з ручным кіраваннем. Пры гэтым траба будзе прымаць нейкія жорсткія адміністрацыйныя дзеянні. Другога шляху не існуе. Ва ўмовах крызісу хуткасць прыніція рашэнняў ў становіща важнейшай за правільнасць рашэнняў. І тут адміністрацыйнае кіраванне можа аказацца нават больш эфектыўным. Але пры ўсім гэтым неабходныя нейкі набор ліберальных метадаў стымулявання.

Гутарыў Эміцер Панкавец

Элегантны дэфолт

Эканамісты Нацбанку, а з імі Багданкевіч і Раманчук, якія падтрымліваюць дэвальвацыю, — недальнабачныя. Піша эканаміст **Уладзімір Акуліч**.

У краіне адбываўся самы сапраўдны дэфолт. На гэты раз ён завуальваны пад нібы зменены механізм курсаўтварэння. Весь толькі механізм чамусы зменены такім чынам, што амаль кожны з беларусаў прачнічае ў новым 2009 годзе бяднейшым на 20%. А зараз яшчэ ўсплесненія інфляцыі, і людзі збяднеюць яшчэ больш. 1% дэвальвацыі ў Беларусі прыводзіць да 1% росту цэнавы.

Эканамісты як Багданкевіч і Раманчук, якія падтрымліваюць дэвальвацыю — недальнабачныя. Яны, як і эксперты з Нацбанку, апраўдаюць зіжданне вартасці нацыянальнай валюты патрэбл падтрымкі экспарція. Але ж паводле Канстытуцыі акурат Нацбанк мае падтрымліваць стабільнасць нацыянальнай валюты. Ён жа робіць ўсё наадварот. Свайম дзеяннямі ён паніжае реальныя даходы насельніцтва і не дзе ўсім самым сфармавацца дастатковаму ўнутраному плацежадольнаму попыту, у выніку чаго наша краіна ўвесі час застаецца залежнай ад экспарту, ад кан'юнктуры замежных рынкаў.

Пры такай палітыцы абменнага курсу ў нас ніколі не будзе так, як, скажам, у Германіі ці ЗША, якія спажываюць 80–90% сваёго ж ВУП, бо дзесяцігодзінні трывалі стабільнымі свае нацыянальныя валюты — у Германіі ў часы німецкай маркі нават быў прыняты адпаведны закон — і змаглі самым забіспечыць высокія даходы насельніцтва сваіх краін. Мы ж, як і дэкларуеца, іздаем шляхам Кітаю: нарочычаем вытворчасць, намагаемся працадаць прадукцыю за мяжу; эканоміка краіны пры гэтым увесі час застаецца прамірэму залежнай ад экспарту і таму перыядычна прадводзіцца зняцэнніем нацыянальнай валюты, каб падтрымліваць іхнавую канкурэнтадолынісць экспарту; пры гэтым адначасова з кожнай дэвальвацыйнай скарачаюцца реальныя даходы людзей, а зарплаты не выходзяць на ўзровень развітых краін, не фармуеца досыць ёмісты

ўнутраны рынак, які зрабіў бы эканоміку краіны менш залежнай ад кан'юнктуры на замежных рынках. Хто не даваў нашаму ўраду за апошніх 15 гадоў стварыць патрэбны вытворчы патэнцыял? Чаму грамадзяніне плацяць за тое, што презідэнт і яго ўрады доўгі час не давярілі замежным інвестыцыям, а калі схамянуліся, было ўжо позна, бо грымнуў сусветны фінансавы крызіс? За 15 гадоў пры Машэраву ў Беларусі збудавалі прыкладна 400 буйных прамысловых вытворчасцяў, а колькі заводу размешчана ў Беларусі за гады кіравання Лукашэнкі — 20–30, не

тавары. Разам з ростам цэнаў вырасце ў абсолютным значэнні і памер укосных падаткаў (такіх, як ПДВ, акцызы і інш.), доля якіх у дзяржбюджэце складае 70–80%. Так што на фоне скарачэння рэальных даходаў за кошт гэтых сабранных дадаткова грошай нават падысьць пенсіінераў.

З моманту ўвядзення беларускага рубля Беларусь лідзіруе па тэмпах зняцэннія нацыянальнай валюты нават сярод краін СНД, не кажучы пра Усходнюю Еўропу.

Калі дадаць тыя чатыры нулі, якія былі знятые ў часе дзвюх дэнамінаций, сёння 1 доляр мусіў бы каштаваць 26 500 000 рублёў (на другім месцы такі ж аўтакратычны Туркменістан — 7 125 000). Для парапінання: з улікам усіх дэнамінаций у Расіі з моманту ўвядзення расійскага рубля, 1 доляр ЗША павінен быў бы каштаваць сёння ўсяго 29 000 расійскіх рублёў. Літва мела 6 263 літы за 1 доляр; Эстонія — 117 кроны за 1 дал.; Латвія — 107 латаў за 1 дал. Прычым у краінаў Балты ўсё зняцэннівание прыпадала на

1% дэвальвацыі ў Беларусі прыводзіць да 1% росту цэнавы.

больш. Хто заплаціць за памылку, што ўлады 15 гадоў не моглі зразумець ролю малога і сярэдняга бизнесу, ролю сферы паслуг для эканомікі, якая могла бы стаць той самай падушкай біспекі і паглыняць частку плацежадольнага попыту, не дапускаючы пакрыцця яго за кошт імпарту, у выніку чаго ствараліся праблемы ў выглядзе росту адмоўнага замежнагандлётвага сальда, пагаршэння стану плацежнага балансу і росту замежнае дзяржава запазычанасці, цікі на курс нацыянальнай валюты. Г. зн. менавіта тых праблем, якімі сёння фінансісты апраўдаюць патрэбу дэвальвацыі рубля.

І пасля, варта шчыра сказаць, што зняцэннівание нацыянальнай валюты — гэта перакладанне сродкаў з адной кішэні — кішэні насельніцтва — у кішэню дзяржавы. Дэвальвацыя — не што іншое як пабіранне з насельніцтва дадатковага глятака. Бож пасля дэвальвацыі ў такой жа ступені аўтаматычна абудзеца рост цэнавы на імпартныя товары, а скоранька да іх падыгніцца і цэны на айчынныя

З моманту ўвядзення беларускага рубля Беларусь лідзіруе па тэмпах зняцэннія нацыянальнай валюты нават сярод краін СНД.

Краіна	тэмп зняцэннівания нацыянальнай валюты
Беларусь	26 500 000
Туркменістан	7 125 000
Расія	29 500
Літва	263
Эстонія	117
Латвія	107

самая першыя постсавецкія гады. Пасля ўвядзення паўнавар্�тых нацыянальных валютаў іх курс вагаўся, але ў рамках вагання курсу сюра да доляря.

Беларускую валюту зняцэнілася да доляря ў 4 разы больш за туркменскую, у тысячу разоў — за расійскую, у 100 тысяч разоў — за літоўскую.

Усё гэта прыводзіць да нізкіх узроўню беларускіх зарплататаў у долярных вымірэні. Яны ніжэйшыя нават пры расійскіх, ужо не кажучы пра цэнтральнаеўрапейскія. Чаго не скажаш пра цэны. Інакш кажучы, мы ўжо дэвальваваліся глыблькі, што годзе на многія літы наперад.

Паводле метадалогіі ААН, развітай лічыцца тая краіна, дзе сярэднямесачны заробак складае не менш за 1 000 доляраў. Пры сённяшнім жа абале беларускага рубля, будзем называць рэчы сваім імёнамі, сярэднямесачны заробак у Беларусі скораціцца са снежанскага ўзроўню недзе доляраў 450 да ўзроўню доляраў 370.

ПАРАЎНАННЕ

За 15 гадоў пры Машэраву ў Беларусі збудавалі прыкладна 400 прамысловых вытворчасцяў, а за гады кіравання Лукашэнкі — не больш за 30.

АД РЭДАКЦЫ!

Чым каментары розняцца ад артыкулаў?

Новыя чытачы НН заўважылі, што ў газете даволі шмат палосаў, што называюцца «Каментары». Гэта робіцца для таго, каб адзінайшы аўтакратычны артыкулы, напісаныя супрацоўнікамі Рэдакцыі, ад матэрыялаў суб'ектыўнага характару. Іх пішуць як журналісты НН, так і аўтары не з газеты. Яны могуць насыці дыскусійныя характар.

Напрыклад, гэты тэкст быў змешчаны на паласе «Каментароў», бо можа быць і іншая асцінка дэвальвацыі. Яе Вы знойдзеце ў каментарах Вітала Сіліцкага (старонка 7), Руслана Равякі і Барыса Тумара (старонка 5).

Дэвальвацыя даверу

Стала ясна, чаму Лукашэнка чытаў навагоднє віншаванне як з пятлі дастаты. Піша Барыс Тумар.

Беларусь пры сваёй хвалёной стабільнасці застоеца эканамічна слабым гаспадарствам. Яна 4-і з ўропейскіх краінай дэвальваўала сваю валюту. Што ж — ні Венгрыя, ні Ісландыя, ні Украіна не спынілі свайго існавання як дэяржавы. Латвія выбрала стабільнасць валюты і рэжым строгай эканоміі. Беларусь аддала перавагу іншаму рэзультату. Не унікальному. Мы ж і так ведалі, што цудаў не бывае, праўда? У тым ліку і беларуская эканамічнага. А калі забыліся, дык вось нам напамін, і МВФ тут ні пры чым.

Пасля навагодній дэвальвацыі давер да гаспадарчых заявяў Лукашэнкі надоўта знізіцца, вось і ўся батлійка.

Ці так страшная тая дэвальвацыя? Горка плачучы тыя, хто набраў валютныя крадыты. Ідеолагі перастануць успамінаць планы росту заробкай. Турфірмам час пераключанаць назад на Крым. Затое ўздыхнуць з палягткай экспартёры.

Аднак дэвальвацыяй турбуленцы не скончанца.

Дэвальвацыя — толькі адна з праяваў таго, што эканоміка пайшла ходырам. Перааценка рубля падсцябне інфляцыю.

Інфляцыя абумовіць рост заробкай для таго, каб стрымаць людзей ад выхаду на вуліцу. Рост заробкай ізноў выкліча цікі на золатавалютныя запасы, якія — аказваецца, прыўкрасная маркіза — у Беларусі на 17-м годзе незалежнасці заставаліся на недапушчальна нізкім узроўні. І мала будзе проста крадытаў, каб вярнуць машину ў нармальны ход. Толькі новы ўзлёт цэнаву на нафту гарантую нарамлізацыю. Сачыце за цэнамі на нафту — ад іх будзе залежаць лёс ваших ставак.

«Панарама»: Ні слова аб дэвальвацыі

Галоўнай падзеяй тыхдна БТ палітыка адкрыццё Каліндага турніру па хакеі сярод аматарскіх камандай на прызы Аляксандра Лукашэнкі, дзе галоўны прэтэндант на перамогу — каманда Аляксандра Лукашэнкі. «Галоўнаму» сюжэту было адведзена 12 хвілінай эфіру.

Даречы, сярод узделёнініка турніру аматарскіх камандай толькі два чалавекі не былі ў мінульныя прафесійныя хакеісты.

Далей ішлі рэпартажы пра ўсё што хочаш — аб развіцці агратурызму і дыкігітоўчыні казацкі тэатр.

Аб падзеі, якая зачапіла ўсіх, — ані слова.

PHOTOMEDIA.NET

Паслянавагоднія зніжкі

І студзеня прыехалі ў Баранавічы нейкія хлапцы і скупілі ў валютчыку амаль усю валюту, тыя нават з дому цягнулі запасы. Піша Руслан Равія.

Навагодні падарунак у выглядзе падзення курсу беларускага рубля ўжо паспей парадаваць і засмыціць усіх жыхароў нашай краіны. Парадаваць тых, хто мае крэдыты ў беларускіх рублях ці вялікія бэрэжанні ў валюце, засмыціць усіх астатніх. Новая байка гуляе па Баранавічах: 1 студзеня прыехалі ў горад нейкія

хлапцы і скупілі ў валютчыку амаль усю валюту, тыя нават з дому цягнулі запасы.

Матываліў гэта тым, што тэрмінова траба набыць машыны, а банкі і абменнікі не працуць... Якое ж было здзіўленне валютчыку, калі на наступны дзень абвесьцілі новыя курсы Нацбанку. Як кажуць — розныя магчымасці ў розных людзей, але галоўнае — своечасовае валоданне

інфармацыяй.

Народ наш дасюль верыць у святацца і сабройства — новыя ж курсы нехта рыхтаваў, а таму па-чалавечы разумела, што загада маг пад сакрэтам шапнучу сваім... Як за савецкім часам. Зрэшты, з тымі савецкімі часамі людзі і паразнайўшыя сучасныя падзеі. Сёлета (у 2009 годзе) чуў у аўтобусе разважанні старых — маўляў, пару апошніх гадоў мы жылі як у застоі — было ўсё. Апошняя ж падзеі паразнайўвалі з рэформай Паўлава 1990 году, прачнуліся ранкам і...

Адзін пенсіянер скардзіўся, што павершыў у непахіснасць нашага рубля і за месяц да гэтага павершыў усю валюту (якія задурыла старэючую галаву ў апошні час сваім скокамі) у «зайды», ды паклаў іх у банк под 20% гадавых! На святыя банкі пазачыялі, і нават забраць свае гроши не можа, бо ад пластыкавай карткі адмовіўся з эканамічных меркаванняў.

Ужо 3 студзеня прости люд ламануўся ў толькі адчыненія пасля святага дэяржжаўнага универмагі, бо прыватныя спрэс пазачыяліся на пералік.

Скупалі ўсё, як жартавалі, «па зін'ках» — адносна новага курсу даляра. Колькасць людзей на вуліцах, што цягнулі тэлевізары, пралікі і DVD-прайгравальнікі не ідзе ў паўнаванне нават з калядным распродажам.

Зрешты, тое падзенне нашага рубля пойдзе на карысць айчынным працьпрыемствам, што працуе на экспарт. Цэны на нашу прадукцыю пайшли долу, калі праправодзіць на валюту. Таму нейкай канкурэнцыя ў свеце будзе. Пакуль расправадзіць тое, што на складах. Но паслянавагоднія прадукцыя, на жаль, будзе даражайшо — за тых самыя энерганосцібыты плаціць валюту...

Баранавічы

Чаму маўчаць партыі і рухі?

Палітычныя партыі ніяк не адзягавалі на дэвальвацыю беларускага рубля. Гэта ўжо не першы падобны выпадак. Аналітыкі выказаліся, СМІ даюць інфармацыю, а палітыкі маўчаць. Мінулыя гады апазыцыйныя лідэры падвяргаліся крытыкі за маўчанне па пытаннях паставак у краіну газу, разформы сістэм адукацыі. Што стаіць за гэтым маўчаннем? Негалосная падтрымка афіцыйнага курсу ці адсутнасць уласнай яснай альтэрнатывы? Адказваюць лідэры апазыцыйных партый.

Анатоль Лябедзька, старшыня АГП: «Мы амбіяркювалі з калегамі гэтую ситуацыю. І, безумоўна, у нас будзе пазіцыя. Яна будзе агучана літаральна цягам двух-трох дзён, якія патрабныя для некаторых узгадненняў. У АДС ўсё ж розныя структуры і мы паважаем пазіцыю кожнай з іх. Пазіцыя ёсьць у кожнага, але супольна будзе крышачкую пазней».

Сяргей Сялікін, лідэр ПКБ: «Сама па сабе дэвальвацыя не такая страшная для беларускай эканомікі. А вось што адбы-

ваецца ўслед, калі мяніяцца цэннікі, то гэта зусім іншая справа. Усё, што адбылося, будзе ацэнена намі ў комплексе. Нельга было адразу рэагаваць, бо ва ўлады не было іншых магчымасцей. А вось сённяшнія дзеянні паказваюць, што ўсе эканамічныя проблемы ўлады будуць вырашаны за кошт простых людзей».

Вінцук Вячорка, намеснік старшыні Партыі БНФ: «Мы не адмоўчваемся і не хаваемся. Рыхтецца аб'ёмы і сур'ёзныя дакументы. Пакуль што мы канстатуем, беларускі народ быў падмануты. А па-

другое, гэта апошнія заходы ўлады, прынятая знянаць. Самае галоўнае, што адбылося, — рапшэнне было прынятае не прапрыстае. Не было парламенцкіх, грамадскіх дыскусій. Тут альбо мы кажам: давайце не замінца Аляксандру Лукашэнку, і саступім убок, прыкрываючыся незалежнасцю. Альбо мы займаем сваю пазіцыю. Разам з тым, трэба разумець, што мы не выйдзем з эканамічнага кризысу без развязання людзей і краіны».

Эмір
Панкавец

Іронія лёсу, або З цяжкім газам

Кожны год пачынаецца з таго, што Расія камусыці перакрывае газ. Як бароніца Кіеў?

За 2008 год Украіне ўдалося назапасіць рэкордныя рэзервы газу ў падземных газасховішчах. Яна давала іх да 30 млрд куб. м, з якіх 17 млрд належалі дзяржаўнаму «Нафтагазу». Для падаўнання: гадавое спажыванне газу складала ў 2008 калі 56 млрд т, прычым з іх сама Украіна здабывае 20 млрд. Да таго ж, частку газу можна замініць маузутам. «Штодзённае спажыванне з запасаў у першыя 6 марозных дзён расійскай блакады складала калі 200 млн куб. м»,

— заяўві віцэ-прем'ер ураду Алег Дубіна.

Між тым «Газпром» мае мінімальную запасы газу ў Балгарыі, Харватыі, Македоніі і падаўнанія невілікія запасы ў Славаччыне, Румыніі, Грэцыі, Італіі, Босні і Герцагавіне, Аўстріі, Малдове, Чэхіі — краінах, што пачынаюць ад расійска-украінскай газавай спрэчкі. Пікантна, што першым паварот рубильніка на расійска-украінскай мяжы адчула Прыднестрое — кліэнтская тэртыорыя, падкантрольная Маскве, між Украінай і Малдовай. Тырасполь стаў першым горадам Еўропы, дзе перакрыць газу адбілася адключэннем цéплай вады і зінжэннерам тэмпературы ў да-

мах.

Перавага ў запасах газу дазваляе Кіеву адчуваць сябе адносна пэўна. За Украіне спадзяюцца, што «Газпром» здастца першы.

Расія патрабавала з Украіны 250 даляраў за тысічу кубаметраў газу пры захаванні стаўкі за транзіт на ўзроўні 2008 году. Украіна пагаджалася на 235 даляраў і патрабавала росту аплата-

ты за транзіт (1,7 даляра за тысічу тонаў на 100 км сёння).

Расійскую грамадскую думку да канфлікту рыхтавалі загады. Спрачцы папярэднічала альты-краінскія кампаніі ў расійскіх СМІ. Расійская ТВ заяўляла, што Украіна сама перакрыла краны на мяжы і ўхілецца ад перамоў.

Паводле некаторых ацэнак, у адпаведнасці з расійска-украінскім трохгадовым контрактам ціна сёлта павінна была бы зурсці да 238 даляраў. Са стаўкамі на транзіт цяжай — яны розныя ў розных краінах і вар'ююцца ад 1 да 6 даляраў. Паводле контракту яны павінны былі захавацца на ўзроўні 1,7 да кансца 2010 году. Аднак Украіна

маркуе, што перагляд цэнавой формулы па газе вымагае перагляду і транзітнае стаўкі.

Газавыя канфлікты скаланалі Еўропу ўесь час пасля Аранжавай рэвалюцыі ў Кіеве. Газ па чарзе адключаў Украіне і Беларусі, кожны раз без вялікага эфекту, але з шкодай для рэпутацыі бакоў.

Можна меркаваць, што мэтай Пуціна ёсьць не столькі шантаж Украіны, колікі спраба стварыць штучныя дэфіцыты энергоснабжэння ў Еўропе, каб узянць цэны на нафту, і прарабіраваць дарагія праекты пабудовы газаправодаў у абыход Украіны і Беларусі па дне Балтыйскага і Чорнага мораў.

Мікола Бугай

Раманчук і Вардамацкі спатрэбліся ўраду

31 снежня прэм'ер-міністэр Сяргей Сідорскі падпісаў распоряджэнне аб стварэнні міжведомствай рабочай групы для выпрацоўкі плану дзеяння па развіціі краінавага маркетынгу. Кіраўніком групы прызначаны намеснік міністра замежных справаў Яўген Еўдачэнка.

У распаряджэнні Сідорскага гаворыцца, што «1 лютага забясьпечыць распрацоўку праекту плану дзеяння па развіціі краінавага маркетынгу, які прадугледжвае пранавонаваі аўкірунках узаемадзеяння з замежнымі інвестарамі, а таксама канкрэтныя меры па інфармаванні за-

межных інвестараў аб інвестицыйных магчымасцях у Беларусі».

У працоўную группу ўйшлі 14 чалавек, у тым ліку два прадстаўнікі незалежнага сектару — кіраўнік навукова-даследчага цэнтра Міэзэ Яраслаў Раманчук і дыректор лабараторыі аксіметрычных даследаванняў «Новак», старшыня Рады Беларускага інстытуту стратэгічных даследаванняў Андрэй Вардамацкі.

«Ніякіх паседжанняў яшчэ не было, — кажа Я.Раманчук. — Пра ўступленне ў гэту группу са мной не гаварыл чыноўнікі,

была размова толькі з людзьмі з сферы маркетынгу. Я даў сваю згоду, але да апошніяга не верыў, што ўрад можа гэта зацвердзіц».

Эканаміст відавочна рады пранавонава: «Гэта выдатная пляцоўка для даниенясення сваіх ідэй. Калі лорд Бал кожа толькі пры касметычныя рамонт, то мы гаворым пра капітальны. Што недастатковая проста прыўбядні аборткі, каб скоды прыйшлі інвестыцыі».

У першыню ў міжведамасную працоўную группу трапілі два апазіцыйныя інтэлектуалы.

Зміцер Панкавец

Паўтор «Батлейкі» на АНТ у панядзелак

Першы ў гісторыі беларускамоўны навагодні канцэрт АНТ будзе дамаштравацца ў пятыёры ў шчодры вечар на стаго Новы год: 12 студзеня (панядзелак), 21.30.

Тэлеспектакль быў паказаны на тэлевізіоннай пляцоўцы для даниенясення сваіх ідэй. Калі лорд Бал кожа толькі пры касметычныя рамонт, то мы гаворим пра капітальны. Што недастатковая проста прыўбядні аборткі, каб скоды прыйшлі інвестыцыі».

У галоўных роліях — міс-Беларусь-2008 Вольга Хіжынкова і дэпутат, былы актор Купалаўскага тэатру Генадзь Давыдзька.

МВ

Загінулі пад бардзюрамі

Сталі вядомыя прычыны трагедыі ў Пінскім пагранічнадзярзе,

што здарылася 18 снежня на аўтадарозе Столін—Жыткавічы ў раёне Давыд-Горадка. У тым дзені быў галадэй. Грузавік, у якім ехала змена памежнікаў у складзе 14 чалавек, з'ехаў з трасы і перақуўліўся. Загінуў адзін вайсковец тэрміновай службы, два кантрактнікі і адзін прарычык. Дзесяць вайскоўцаў траўмаваныя.

Справай займаецца вайсковская праکуратура памежных войскаў. Падрабязнасці тут не даюць.

Сямён Печанко

Пасля тых здарэнняў у вайсковых частках па ўсёй краіне ладзінца сходы, на якіх паведамляюцца пра такія пазаштатныя сітуацыі ды робіцца арганізацыйныя высновы. Як паведаміў вайсковец адной з аўтамабільных частак, ім расказаў, што ў той дзень у грузавіку з памежнікамі перавозілі бетонныя бардзюры, якія смяротна траўмавалі вайскоўцаў у момант аварыі.

Літва трymаецца моцна, а Латвіі дапамагае Эстонія

Літва не мае патрэбі ў падтрымкі Міжнароднага валютнага фонду, заяўві прэм'ер-міністр краіны Аўгустус Кубілос. З ягоных словаў, фінансавая сістэма Літвы пакуль трымася добра.

А вось у Латвіі, у аснове практыкі якой ляжак банкаўскі сектар, спрэвы кепскія. ВУП ужо пачаў падзенне. Справы пагарашаўцаў тым, што латвійскія банкі спецыялізіваліся на абслугоў-
мі

Два крокі назад

Мінская друкарня «Плутас-Маркет» ад 3 студзеня скасавала дамову на друкаванне незалежнай штотыднёвікі «Борисовскіх новостей».

А папярэдні Новага году рэдакцыя атрымала яшчэ адзін падзарунак — Барысаўскі райвыканкам скасаваў ліцензію на раздрабнны гандаль перыядычнымі выданнямі ў выдаўця «Борисовскіх новостей».

ЗП

Новы міністр замежных справаў Літвы Вітаўтас Ушацкас наведаў Мінск. На перамоўах са сваім беларускім калегам Сяргеем Мартынавым ён заклікаў Беларусь актыўней супрацоўнічаць з Еўропай.

1000-годдзе Літвы

Зварот міністра замежных справаў Літвы да беларусаў

Шаноўныя беларусы!

У 2009 годзе мы святкуюм тысячагоддзе Літвы, сталіца якой Вільні робіцца культурнай сталіцай Еўропы '2009.

Сардечна запрашаему вас наведаць святочныя мерапрыемствы ў Літве, бо гэта ёсьць дата старас-

ветнай гісторыі, што яднае нашыя народы.

Карыстаючыся таксама нагодай, віншую ўсіх беларусаў з Калядамі і Новым годам!

З павагай,
міністр замежных справаў Літвы
Вітаўтас Ушацкас

Балючае вяртанне ў рэальнасць

З аднаго боку, дэвальвацыя — гэта сапраўды наступства памылковай эканамічнай палітыкі беларускіх уладаў. З другога — цяжка зразумець, чаму на ўрадзе і Нацбанк накінуліся акурат тады, калі ён начаў згтую палітыку мянічы, а не тады, калі цигам многіх гадоў назапашваліся праблемы, якія і прывілі да 1 студзеня 2009 г. Эршты, Яраслаў Раманчук крыйтыкаў гэты ўрад заўжды. Але ёсё ж такі настойвао — урад і Нацбанк мелі раптою. Пытганье ў тым, ці будзеў адскріптыўны іх наступныя крокі. Улада адышла ад папулісцкай палітыкі, навучылася тримаць у руках скальпель. Ціпер справа за тым, каб маніпуляцыі са скальпелем пайшлі на карысць нацыенту.

Наагул, адна з найвялікіх проблематык, якая выявілася цягам апошняга тыдня, — гэта неймавернікі ўровень эканамічнай пісьменнасці нашага грамадства. Што лагічна: нават у Наргасе эканомікі не выкладаюць. (Здаецца, сітуацыя з сексуальнай пісьменнасцю ў СССР, дзе сексу не было, была нават трошкі лепшай.) Тое, што насељніцтва ўспрымае абменны курс і яго ваганій як валютарысцкую з'яўлю, якая залежыць ад волі ўладаў, уропще саслужыла драную службу самому насељніцтву — застрахаванацца ад непрыемнасці ўзделолі акурат тых, хто ў эканоміцы трошкі разумее.

Вядома, пад упрыгам народнага гнёву і ў прэзы, і ў аналітыкаў ёсць спакуса кінуцца ў голы папулізм. Закліканія калегаў да прафесійнага падхіду і адказнасці, і пазбагання высыноваў, напркіклад, што ўлада мусіла загадзі парадацца з грамадствам наокончэнне дэвальвацыі (пазура, а з іх — сейфы).

Працоўная дынастыя Макеяў

Дзяржаўны СМІ любяць расказваць пра працоўныя дынастыі трактарыстаў, даярак, настайнікаў.

Своеасаблівая працоўня дынастыя складаючы і на сталічных узроўнях. Многія дзеці беларускіх чыноўнікаў робяць бліскучыя дыпламатычныя кар'еры. Яшчэ адзін прыклад з гэтай серыі — сын кіраўніка Адміністрацыі прэзідэнта Уладзіміра Макея Віталь. Ён працуе першым сакратаром пасольства Беларусі ў Аўстрый.

Паводле нашай інфармацыі, Макей-малодшы прыйшоў у цэнтральны апарат МЗС амаль адразу па сканчэнні ўніверсітэту. Некалькі гадоў займаўся пытаннямі разбрэзення і кантролю над узбраенімі. Пасля чаго атрымаў накіраванне за

мяжу.

У Вене Віталь Макей адказвае за пытанні навукі і адукцыі, а таксама за адносіны з МАГАТЭ — апошні кірунак набыў новае значэнне праз разшэнне пабудаваць беларускую АЭС недалёка ад Нарача.

Нагадаем, што сын былога кіраўніка КДБ Сяргея Сухарэнкі Андрэй працуе першым сакратаром пасольства Беларусі ў Францыі, а сын міністра ўнутраных спраў Уладзіміра Наумава Захар — першым сакратаром пастаяннага прадстаўніцтва пры аддзяленні ААН у Женеве.

Пры розных пасадах у МЗС

Віталь Макей.

знайшлі сябе напічадкі Леаніда Ерына, Сяргея Лінга, Ігара Заламая, Уладзіміра Рыжанкова, Васіля Шаладанова. Пачынаў свой працоўны шлях у беларускім пасольстве ў Германіі і старшы сын Аляксандра Лукашэнкі — Віктар.

Зміцер Панкавец

Групавое самагубства на пагранцастве

Два салдаты павесіліся ў пушчы.

Канец 2008 году стаўся для Свіслацкага раёну надзвычай непрыемным. Нечакана два салдаты з мясцовай памежнай заставы ўцяклі і павесіліся ў пушчы. Гэта найрадчэйшы выпадак групавога самагубства ў беларускім войску.

У вайсковай прокуратуры памежных войскай акалінісці трагедыі на Свіслацкай памежнай заставе пракаментаваць адмовіліся, парайшы напісаць пісьмовы запыт.

Пэўную інфармацыю ўдалося атрымаць ад мясцовых жыхароў. Расказваюць, што, нібыта, тыя двое прымушалі малодшага па тэрніне службі салдата выканца за іх заданне. «Малады» загад не выкананы. Атрымаўшы кухталёў, паскардзіўся камандзірам. У выніку на заставу завітаў следчыя. Паводле чутак, вінаватых, якім да звалення засталося два тыдні, добра пужнулі, прыграішы дыбатам. І тыя не вытымалі. Мясцовыя кажуць, што смэрць двух салдату ў літаральнym сэнсе ўскalыхнула заставу. Лёс яе камандзіраў ціпер няпэўны.

Сямён Печанко

Чыстыя штаны

Першаіерарх Аўтакефальтай праваслаўнай царквы ў Польшчы быў агентам камуністычнай спецслужбы.

Матэрыялы пра гэта мае апублікаваць польскі Інстытут нацыянальнай памяці. Гэта навуковая ўстанова, якая разбирае архіви СБ — аналагу савецкага КГБ. Напярэдадні публікацыі мітрапаліт Сава даў інтэрв'ю журналістам «Газеты выбарчай». З яго вынікае сумны вобраз Царквы, якая цалкам кантролюеца спецслужбамі і нават не спрабуе з-пад таго кантролю вызываліца.

Мітрапаліт Сава (Міхал Грыцуняк), першаіерарх Аўтакефальтай праваслаўнай царквы ў Польшчы, професар тэалогіі, генерал брыгады Войска Польскага (праваслаўны капелан войска з 1998 году), кавалер Камандорскага Крыжа Адраджэння Польшчы і прочая і прочая, ад 1966 году быў зарэгістраваны польскім СБ як агент «Юрэкс». Завербалі яго, шантажуючы тым, што нібыта маюць на яго каміраметуючыя дакументы. Хоць нічога яму не паказалі.

З архіўных папераў вынікае, што ў адной з гутарак ён даваў характарыстыкі праваслаўным япіскапам, спыняючыся на іх слабасцях. У другой размове ён пераказаў чуткі пра сексуальныя адхіленні некаторыхіх святароў. Сам ён адмаўляе, што такое гаварыў. З ягоных словаў, размовы былі пра агульную сітуацыю, пра настроі.

Праваслаўная царква ў Польшчы мела тады праблемы з вышэйшымі іерархамі: япіскап мусіў адначасова і быць манахам, і мець вышэйшую адукацию. Такіх япіскапаў было мала. Дзякія таго паніядніка мітраполіт Сава на пасадзе — мітраполіт. Васіль, спецыяльна на развязлі з жонкай. Гэткія моманты жыва цікавілі СБ.

Паводле словаў мітрапаліта, згоды на супрацоўніцтва ён не падпісаў падпіс толькі «прысягту на вернасць Польскай Народнай Рэспубліцы». Прычым такую прысягу, кажа ён, падпісалі ўсе праваслаўныя япіскапы. Аднак ён прызнае, што хутка зразумеў: СБ разглядае яго як свайго

З архіваў пад кантролем спецслужбай.

агента. Архіўныя дакументы сведчаць пра іншое: будучы мітрапаліт стаў тайным супрацоўнікам СБ добраахвотна.

Мітрапаліт тлумачыць, што падтрымліваў канкты з СБ для добра Царквы. Маўляй, час быў такі, і іншага выйсця не было. «Я не зрабіў нічога кепскага для Айчыны, Царквы і каго-кольквеў», — цвердзіць мітрапаліт.

За сваю «працу» ён атрымліваў грошы, але гэта была звыклая практика: іх атрымлівалі ўсе праваслаўныя япіскапы і называлася гэта «матэрыйальны дапаможны». Грошы выдаваліся ў Аддзеле па справах разлітій.

Адкрыццё архіваў выявіла, што агентам спецслужбай былі і кіраўнікі праваслаўных іерархій у Літве і Румыніі. Можна меркаваць, што аналагічная ступень кантролю ўладаў над Царквой была і ў іншых сацыялістычных рэспубліках. Але

там архівы яшчэ закрытыя.

Сачэнне было татальным. «Яны [польскае ГБ] скіравалі мене ў Загорск [расійская праваслаўная акадэмія ў Тройцца-Сергіевай лаўры] недзе ў 1978—1979 годзе. Гэта адбылося ў мэтах навучання мене дысцыпліне. Адтоль я запомніў адну ситуацыю. Я харчаваўся разам з прафесарамі. Я быў ужо кандыдатам навук і займаўся навуковай працай, пісаў доктарскую. А там уесь час кармілі нас кашай, і я пажартаваў: што гэта? ў вас усё каша даў каша. Калі я вярнуўся ў Польшчу, сустэрн мяне мітрапаліт Васіль, дык ён ужо ведаў, што мене не спадабалася каша. Ён даведаўся аб гэтым ад польскіх СБшнікаў, а тыя — ад КГБ».

«Ці можна сказаць, што ўся расійская Царква кантролівалася КГБ? Ці адчулі вы гэту атмасферу ў Загорску? — пытается ён з мітрапаліта інтэрв'юер. — Так, адчуў, — признаецца мітрапаліт. — Калі я тады быў у Загорску, мні апекаваўся спецыяльныя чалавекі. Гэты чалавек павінен быў ведаць усё. То быў адзін са студэнтаў. Ён хадзіў за мною ценем».

З пачуцця далікатнасці газеты даручыла весці інтэрв'ю разам з журналісткам з выданнямі відомага католіцкага тэлеканала Яну Турнаю. Айцец Турнаў вядомы тым, што дапамагаў вярнуць манастыр у Супраслі праваслаўным.

У Каталіцкай касцёле створана спецыяльная камісія, што вывучае супрацоўніцтва духоўных асобаў з СБ, і адбúся вялікі скандал, калі вывіяўлася, што новапрызначаны архібіскупам Варшавскім быў агентам; ён мусіў падаць у адстáўку. У Праваслаўнай царкве таго ніяма. Люстроўці мітрапаліт лічыць злом. «Калі я быў малады і гарлавы, я лічыў, што калі нехта правініўся, траба яго пакараць. Але памятаю, як адзін з старых япіскапаў сказаў мне: «Браце, глядзі, каб твае штаны быly чистыя». Мы вырашылі, што ў чужых грахах калупацца не будзем, кожны сам будзе адказваць перад Богам».

«КГБ супрацоўнічала з СБ у мэтах знішчэння Царквы, — кажа мітраполіт Сава. — Тэр было выбіраць: або гледзіць разлістычна, ідзэм на пэўныя камітэмісіі і падтрымліваць ях, або пагаджыцца на яе паступовае знішчэнне. Натуральна, у часе тых размов у мене магло нешта вывраціцца, можа, і якое лішне слово сказаў. Калі камуныці нашкодзіў тым, што перашкодзіў. Гэта пэўны здаецца простым, а тады простым не здавалася», — кажа мітраполіт Сава.

Мікола Бугай

Наваполацкі бізнесмен Захараў арыштаваны?

Ёсць інфармацыя,
што пры вобшуку ў бізнесмена
было знайдзена 900 тысяч
даляраў і 600 тысяч ёураў.

Паводле інфармацыі «Беларускага партызана», 29 снежня быў арыштаваны скандальны вядомы наваполацкі прадпрымальнік Уладзімір Захараў.

Нагадаец, 22 і 23 снежня ў Наваполацку не працавалі гандлёвыя дамы «Стралецкі рынак», «Еўралікс» і «Капіталь», якія належалі Захараў. Уладальнік тады растлумачыў гэта тым, што «не бачыць сэнс працы ў такіх жорсткіх умовах, якія яшчэ горшым зумаюцца ў Беларусі».

Прадпрымальнікі, якія арандвалі ў Захараў памяшканні, пазбавіліся праз гэта вілікіх даходаў і нават рыхтавалі калектыўны зварот у Гаспадарчы суд.

«Ён із кім не ідзе на кантакт, яго ніхто не можа знайсці! Ён гаворыць, што яму надакучылі праверкі», — казаў у тых дні адзін з наваполацкіх прадпрымальнікаў.

«Партызан» передае, што той бунт мог быць звязаны з тым, што Захараў ужо падаў заяву на выдзяленне падпісанае землі ў Беларусі. Ён гаворыць, што яму нададзеныя праваўкі, — казаў у тых дні адзін з наваполацкіх прадпрымальнікаў.

Цяпер ён нібыта знаходзіцца ў ізаляторы на Валадарскага.

Намеснік начальніка прэс-службы МУС Алег Слепчанка не змог ні абвергнуць, ні пацвердзіць гэту інфармацыю.

Уладзімір Захараў — адзін з найбольш упільвовых людзей Наваполацку. Нярэдка ён крытыкаваў мясцовыя ўлады. Апроч гандлёвых цэнтраў ён валодае газетай «Інформ-Плюс», а таксама тэлеканалам «Квант» і шмат чым яшчэ ў горадзе. Цяпер усяго гэта Захараў можа пазбавіцца.

ЗП

Мітраполіт Сава (Міхал Грыцуняк)
нар. у 1938 на Холмшчыне. Этнічны
украінец.

Альгерд Бахарэвіч: «Сарока на шыбеніцы» — гэта падарожжа па целе адной маладой жанчыны

Пісьменнік Альгерд Бахарэвіч стала жыве ў Гамбургу (Германія) і кантактую з Бацькаўшчынай кнігамі: «Нікай літасці Валянціне Г.», «Праклятая госці стаціцы», і вось нядыўна — «Сарока на шыбеніцы». З пісьменнікам гутарыць карэспандэнт «НН» Павал Касцюковіч.

«НН»: Як Вам заснежаны Мінск?

АБ: Гадзіннік усталовай насупраць КДБ усё тажа не працуе і паказвае той самы час, што і да майго ад'езду. А ў астатнім... У горадзе прыкметна пабольшала еўрапейкасці, і ад яе спалучэння з невынішчальнай мінскай савецкасцю цяпер утварылася абсалютна пачварная і надзвычай эстэтычна цікавая сумесь. Я ніде не бачыў гарадоў, падобных да Мінску.

«НН»: Чыста па-людску: дадому, у Беларусь, не хо- чацца?

АБ: Маз! Беларусь і так заўждыса са мной. А іншыя спачатку хай давядуць мне сваё права так называцца.

«НН»: Беларусь — гэта...

АБ: Беларусь — гэта книга, якую я ніколі не змагу напісаць.

«НН»: Значыць, пісьменнік усё ж мае права на аўтэн- тичную абыякасць, на вык- шталтонае назіранне, і таму браць на сябе адказнасць за стацунленне нацыі (тое-насці, мовы і г.д.) не павінен?

АБ: Адзінае, што павінен рабіць пісьменнік, — гэта пісаць цікавыя кнігі і не ка- рыстацца ісцінамі, узятымі на пракат. Адказнасць за нацыю я пакідаю розным прарокам-аматарам, экстра- сэнсам ад палітыкі, літара- турным вегетарыянцам і юным фюрэрам. Я не ўяўляю сабе, нахолкі завышаную самааэнкую трэба мець літа- ратару, каб сказаць: «Ідзіце ўсе за мной! Я ведаю пра- вильныя шляхі!». Пісьменнік — гэта ўсяго толькі пісьменнік, чалавек слабы і часта заган- ны; адзінае, чым ён адрозні- ваетца ад іншых — ягоная

здольнасць да чараўніцтва, ягонае ўмение расставіць слова так, каб гэта хацелася чытаць. На мой поглед, за вялікімі задачамі губляеща галоўнае — мастацтва; багоў, якім служыць пісьменнік, за- вуць не Радзіма і не Народ, а Творчасць і Талент. Не ка- жыць мне, што гэтыя памяткі нельга супрацьпастаўляць: адна з галоўных умоваў са- раўднай літаратуры — адчу- жанасць, самота, самадас- татковасць, а раздзіма і народ такі інакіх азначаючы прывізансць, згуртава- насць, еднасць. Літаратура — реч інтymная, а ці можа быць інтymным, напрыклад, патрэтызм?

Радзіма і народ — гэта на- отул занадта абстрактна. Іх часта бяруць у суаўтары, але выключаю са страху не спра- віцца самому, са страху ўласнае пустаты і дзеля яе апраўдання. При ўсім гэтym я нічога не маю супраць раздзімы: я пішу, гавару і думаю па-беларуску — што яшчэ можа зрабіць для цябе такія слабы чалавек, як я, or Patria? «Выкшталтонае назіранне» — гэта вельмі добрая сказана, так: даваць людзям эстэтыч- ную асалоду і па магчымасці берагіх іх ад прыступаў сва- ўй сумненай любові.

«НН»: Якія суданосіны ў літаратуры з рэальнасцю? Ці вы будуеце свой свет, калі пішаце свае кнігі, і адлюст- роўваеце яго? Літаратура на- выпераці з рэальнасцю? Ці сімбіёз?

АБ: Нейкай аўтэнтычнай рэальнасці насамрэч не існуе. Для п'янага чалавека слова рэальнасць будзе зна- чыць зусім не тое, што для цвярозага; для чалавека, які

КОЛЯДАЛІКЕВІЧ

носіць акуляры, яна заўжды будзе выглядаць інакш, чым для ўладальніка добрага зроку; глуханямы і сліпы, пажылы чыноўнік і нявінае дзіця, мужчына і жанчына маюць розныя рэальнасці. Давайце палічым, колькі чалавік за сваё жыццё чалавек праводзіць у сне — хіба мы бачым аднолькавыя сны? Так званая рэальнасць — гэта тое, што бэрэцца для набудовы дэкарацыі, дый тое самых грубых. Сапраўдны пісьменнік прыдумляе амаль усё, тым і ён адрозні- ваетца ад публіцыста. На жаль, гэтыя віды дзейнасці многія дагутуль скіхлыя блытаны. Калі пісьменнік і ёнсць люстэркам, то гэта на- мальвана люстэрка, кішталту агню каміну ў доме таты Карла.

Я прыдумляю ў сваіх кнігах амаль усё. А калі я бяру туды нешта з гэтай са- май рэальнасці — які-не- будзь змрочны будынак ці трамлейбус з пасажырамі — усё адно з такімі рэчамі адбы- ваюцца потым у тэксце дзіўнай метамарфозы: тэкст сам прымушае іх змяніцца.

Мо таму і вар'яцець пісьменнікі, музыкі, мастакі — выпраўшыся ў падарожжа па прыдуманых рэаль- насцях, яны аднойчы ўжо не

пісьменнік не служыць
ні Радзіме, ні Народу.

можуць вярнуцца ў сваю ўласную.

«НН»: У сучаснай беларус- скай літаратуре (вы, Талстоў, Вежнавец) адсутнічае якас- тны сюжэт. Ці патрэбны ён вам? Вы ж і так абдумваеце кнігу, дык чаму сюжету не быць абдуманым як след?

АБ: Не ведаю, што маеца на ўвазе под «якасным сюжэ- том». Сюжэт мае велізарнае значэнне для дэяткізву. Для сур'ёзнай літаратуры ён не такі ўжо і важны. Істотна не «пра што», а «як».

Пісьменнік адрозніваецца ад графамана найперш наяў- насцю свайго непаўторнага голаса. Калі гэтыя голасы

Згадаем яшчэ Роб-Грые, Елінек, Бруна Шульца, некаторыя набокайскія творы...

Я не адмаяўляю сюжэту. Ён мусіцца быць прадуманы. Аднак сутнасць і якасць тэксту вызначае не ён. Любы сюжэт непраўдападобны, але тым, хто шукае праўдападабенства, трэба чытаць газеты. Паміж чытаем і аўтарам празаічнага твору павінна заўжды існаваць негалосная канвенцыя: адгортваючы кнігу, чытач мусіць прымыць правілы гульні — паверыць на нейкі час, што так яно і было. Абавязак аўтара — усялякі спрыяць гэтаму пад- ману. Інакш чытанье перат- вараеца ў нудную працу.

«НН»: Што любіце ў пра- цэсе напісання найбольш: аб- думванне, уласнае напісанне ці презентацыю?

АБ: Не люблю публічныя выступы, люблю адзіноту. Тут я не арыгінальны.

«НН»: Вашы творы часта абінавачваюць у міант- ропі. Што маецце сказаць на гэты закід?

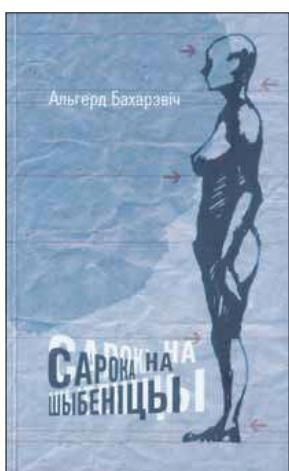
АБ: Мне блізкая пазіцыя Свіфта, які казаў, што любіць асобынных людзей і не- навідзіць чалавечыя суполь- насці. Я цярпець не могуць ўсялякага роду чалавечыя статкі, калектывы і калек- тывізм: будзь тое аб'яднаная і апантаная адной ідэяй на- цыя, палітычная партыя, грамадскае аўяднанне, пра- цоўныя калектывы, вясёлае за- столле, чарга ў краме, літа- ратурная суполка, пачакаль- ная або набытія пасажырамі аўтобус. Там, дзе людзі ядна- юцца, ніхайні пават выпадко- вав, абавязковая з'яўляеца пошласць і прыніжненне, там нівелюеца чалавек. Ненаві- джу сумесную працу і тое, што атрымліваецца ў яе вы- нику — як правіла, творчага там вобмал, затое колькі навязлівасці.

Чалавечыя гурты чамусыці наогул схільны да агрэсіі. Сярод іх я задыхаюся, і мае герой адчу- ваваюць гэта.

Героі майкі кніг — гэта людзі ў стане перманентнай асфікіі.

«НН»: Пра што ваша новая кніга, «Сарока на шыбеніцы»?

АБ: Я здзяйсняю ў ёй падарожжа па целе адной маладой жанчыны, якую завуць Вераніка. Яна працуе ва управе канцлагераў і закахана ў свайго начальніка. Я пішу пра тое, што адбывалася ў розныя часы кароткага жыцця Веранікі з яе целам, і праз гэта распавядаю гісторыю. Мы пачынаем з валасоў і потым апускаемся ўсё ніжэй, каб напрыканцы кнігі зноў вар'яцець на свае яе твару і зазірнуць Веранікы ў очы. Болей не скажу, бо, урэшце, гэта ўсяго толькі сюжэт.

Бахарэвіч
пра сваю новую
кнігу

Яе герайню завуць Вераніка. Яна працуе ва управе канцлагераў і закахана ў свайго начальніка. Я пішу пра тое, што адбывалася ў розныя часы кароткага жыцця Веранікі з яе целам, і праз гэта распавядаю гісторыю. Мы пачынаем з валасоў і потым апускаемся ўсё ніжэй, каб напрыканцы кнігі зноў вар'яцець на свае яе твару і зазірнуць Веранікы ў очы. Болей не скажу, бо, урэшце, гэта ўсяго толькі сюжэт.

Пінігін узначаліць Купалаўскі тэатр

Ізноў на родныя падмосткі.

Галоўны рэжысёр Купалаўскага Валеры Раеўскі заявіў, што добрахвотна саступае месца больш маладому калегу: «У мае, ужо блізкі да 70-ці, гады будзе слушным адысці ў бок, і саступіць дарогу больш маладому рэжысёру».

Мікалай Пінігін

нарадзіўся 6 жніўня 1957 у горадзе Ізюм (Харкаўская вобл., Украіна).

Скончыў рэжысёрскі факультэт Беларускай акадэміі мастацтваў (1979). Працаў на БТ (1979—1980), у 1980—1982 у Рускім драматычным тэатры ў Мінску, у 1985—1998 рэжысёрам Купалаўскага.

Паставіў «Тутэйшых» Купалы, «Ідылію» і «Пінскую шляхту» Дуніна-Марцінкевіча, Агт Ясіны Рэза, «Вячэр з прыдуркам» Вібера, «Эмігрантаў» Мрожака ды інш.

Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі 1992 (за спектакль «Тутэйшыя»), у 1994 прызнаны Чалавекам году Беларусі ў номінацыі «Сцэна». Ад 1998 працаў у Санкт-Пецярбургу ў Вялікім драматычным тэатры імя Тайстонагава.

СМ

У Купалаўскім тэатры Мікалай Пінігін паставіў найлепшыя свае спектаклі. «Тутэйшыя» і «Ідылія» сталі культавымі і стала збіралі аншлагі. Спрабы ідэолагаў зняць патрыятычных «Тутэйшых» з репертуара выклікалі сапраўднае масавас абурэнне.

У канцы 1990-х Пінігін змушаны быў з'ехаць працаўшчыцу у Расію, фактывна выціснуты з краіны. Яго вяртанне — чарговы знак пачынлення стаўлення юлады да беларускай культуры.

- КАЛЯНДАР**
Студзень
- 1 — Новы год.
 - 4 — 200 гадоў тому нарадзіўся Луї Брайль, вынаходнік пісьма для слінных.
 - 6 — Тры Карапі ў каталікоў, Вадохрышча ва ўніятаў.
 - 7 — Раство ў праваслаўных.
 - 12 — Дзень Маріі Лютэра Кінга. У ЗША гэта дзяржаўнае свята ў гонар чарніскага змагара за раўнаправіе.
 - 19 — Вадохрышча ў праваслаўных.
 - 19 — 200 гадоў тому нарадзіўся Эдгар По, класік амерыканскай літаратуры.
 - 24 — 25 гадоў (1984) таму кампанія «Эпі» выпустіла першы персанальны камп'ютар «Макінтош», які выкарыстоўваў звыклы сэнсія графічні інтэрфейс і мыш.
 - 29 — 125 гадоў тому (1884) нарадзіўся Антон Луккевич, палітык і публіцыст, адзін з стваральнікаў Беларускай Народнай Рэспублікі, «Нашай Нівы» і Беларускай Сацыялістычнай Грамады.

Складу ЛК

Этна-трыо «Тройца»

Жар-жар,
West
Records,
2008

Ад Кірчука можна чакаць чаго хочаце.

Такой «Тройцы» даўно хацелася, каб з гітарным драйвам ды з электронікаю, але і з захаваннем фірмовай камернасці. Былі засцярогі, што «Жар-жар» паўторыць «Дарожку» — геніяльны эксперымент «Палацу», але ён проста стаў з ім упоравенем. Іван Кірчук з музыкамі не ставіў за мэту збіць з ног слухача, інакш дыск яўна пачынаўся б з «Ведзмы» ці «Казы». На пачатку «Жар-жару» наадварот гучыцца тройка лагодных павольных фолк-балад, і толькі на песьні «На Граной нядзелі» нечакана выбухае электрагітара. Сакавітм пляжкім гукам поўніцца другая частка альбому, за выняткам хіба загалоўнага трэку — фолк-кіслотнай казкі, якую склалі самі музыкі (пэўна, першы аўтарскі твор у гісторыі «Тройцы»). Апошні цвік — «Трыпіці» — лішні раз засведчыў пра любоў этна-трыо да вялікіх формаў. Калі «Тройца» надалей заглыбіцца ў манументальна-канцэнтуальную плынь — будзе нам усім фолк-рок-опера. Але ж падаеца, што ў кірунку «Жар-жару» гурт наўрад ці пойдзе. Усё гэта не больш чым эксперымент, як і нявыдадзенымі «Рунамі». Ад Кірчука можна чакаць чаго хочаце. Так што калі Іван Іванавіч рабіць зачытася рэп ці засплювае пад саксафон і фартэпіяна — не дзвіцеся.

Яны ўжо напяялі на людскую любоў.

Дыск ад самага славутага дуэту беларускай эстрады, аснову якога склалі песьні, вядомыя з дзяцінства. Што праўда, акуратна перазапісанных з захаваннем усіх ранейшых адметнасцяў. Песні Язді і Сашы, якіх сырадой для гарадскога — адмыслова наўрад ці спажываць будзеш, але як пакашуеш — нібы і смачна, асабліва такія творы, як «Завіруха» ды «Счастливый случай». Гэтыя артысты з тых, каму анічнога новага ствараць і не трэба — яны ўжо напяялі на людскую любоў і сталіся неад'емнай часткай беларускай музычнай сучаснасці. На дэве добра ўклалісі ў гэты «the best-авы» канцэнт новыя песні, асабліва ўдалая «Любовь-судьба» аўтарства Ягора Хрусталёва. З сапраўдных вартасціў — «Любви прощальны бал» трохі пад Дасена, трохі пад «Секрет» — «Мама, не горюй» і цалкам свая «Малінаўка». Упрыгожылі артысты із «Фелічыту», пераспявашы яе на двух дзяржаваўных мовах, а з дэкаратыўных прытанцулек «Чарка на пасашоў» рабілі натуральны тлумны фолк-дэнс.

Ядзвіга Паплаўская і Аляксандр Ціхановіч

Любовь-
судьба,
West
Records,
2008

Яны ўжо напяялі на людскую любоў.

Дрозды

Любовник-
герой, West
Records,
2008

Да кожнага іх трэку пасуе прыстаўка псеўда-.

На дзялянцы, якую абрабляюць «Дрозды», наўрад ці ўжо нешта прасце. Пасля ўсялякіх «лепраконсаў», «піва ўдхву» ды іншых «параў рублей» песні ў фармаце «сапраўднага расейскага ...» (стыль падстаўляйце, які хочаце) максімум што могуць выклікаць дык гэта сверб. Да кожнага іх трэку пасуе прыстаўка псеўда-. «Дрозды» стаяць на сцяжыне г.з.в. альтэрнатыўнай эстрады, як і «Крамбамбуля». Толькі ў праекту Вольскага неяк выхадзіць падаць гэта зухавата-вытанчана, а ў «Дроздоў» не сягае далей занейкі сцёб (зноў жа з прыстаўкай псеўда-) ці стылізацы. Суродзіцай «Дроздоў» — гурт «Разбітас» сэзра пацанаў «хочь сацыяльныя канцэрты ратуе. Тут жа (пад)сэнсы малачытальныя. Умеюць хлонцы дагадзіць і дзяўчатаам («Ты далеко», і дзеткам («Новы год — маскарад» з кан'юнтурным прысмакам) і нават дзэмбелям («Стучат колёса»). «Дрозды» — нармальная фабрыка па вырабе пустышак. І не трэба тут выдаваць сябе Міхалка з балалайкай. Дзіва было бачыць сярод удзельнікаў «Дроздоў» гітарысту з «Улісу» і WZ-orkiestra.

Skrypa MX

Rebe
Skrypa, DIY,
2008

А што ўжо казаць пра хард-рок інтэрпрэтацыю Hava Nagila.

Сольны альбом лідэра гурту Vaza Сяргея Скрыпнічэнкі, як развітанне з рэальнае выдавецкай прасторай. Пасля некалькіх спрабоў выдання сваіх дыскіў на беларускіх лэйблах выкананаў прыйшоў да высновы, што гэта справа зусім немэтаэгодная з камернайнага гледзішча ды вырашыў выкладаць усе сваі новыя працы выключна ў інтэрнэт. Прыхільнікі «Кайну» ды «Камбінату» адразу пазнаюць фірмовую хард-блузавую манеру ігры Скрыпы, але будзе і для іх здзіўленне. У кампазыцыі Gitana лідэр zygimont Vaza паўстает ледзь не Сантанам. А што ўжо казаць пра хард-рок інтэрпрэтацыю Hava Nagila. Скрыпа спачатку планаваў зрабіць альбом яўрэйскай музыкі, але потым узяў курс на разнастайнасць ды назапісаў усяго ўсякага, уключна з найлепшымі ўзорамі сусветнай музыкі. Аматары добрага інструменталу не расчаруюцца.

Памілаваць тут:
<http://www.zygmontvaza.net/dyskahrafija.html>

Сяргей
Будкін

Правакацыйныя эксперыменты

Ці не пара спыніць практику аператыўных эксперымантаў, у выніку якіх людзі трапляюць у турму на 10 гадоў?

Ці часта родныя асуджаных за цяжкія злачынствы адважжаваюцца на большае, чым напісанне апеляцыі? Бацькі 23-гадовага дызайнера, якога асудзілі на 10 гадоў калоніі за продаж наркотыкаў, пайшлі далей — яны стаўшы пытнанне пра слушаць надзвычай жорсткіх пакаранняў для тых, хто аступіўшы ўпершыню, пра аб'ектыўнасць судоў ды маральна-прававую аргументаванасць аператыўных эксперымантаў.

Арышт 23-гадовага дызайнера Арцёма стаўся поўнай нечаканасцю для ягоных родных і калегаў. Незадоўгі да гэтага ўсё выглядала амаль ідеална: прыгажуна-жонка і малес дзіці, шмат сябру, добрая праца. Да ўсяго Арцём захапляўся сяроднічкам, уваходзіў у адзін з рыцарскіх клубаў. І з працы, і з клубу бацькі атрымлівалі выдатныя характеристыкі на свайго сына. Дызайнерская фірма, дзе той працаў, апекавалася адной з лячабных дзіцячых установаў. Хлопец афармляў там інтэр'ер, не адзін раз ладзіў творчыя вечары. З рыцарскім клубам ад эздзіў паўкрайны.

У часе кароткіх сустрач пасля арышту Арцём расказаў бацькам, што раз-пораз ужывай пасля працы лёгкіх наркотыкі, каб зняць стрес ад перанаружання, бо працаўшы па 12–14 гадзінай у суткі. Маўляў, такое — нярэдкасць у моладзевым асяродку, а тым больш у творчым. Перад арыштам малады дызайнер знойшоў іншую жанчыну. Таі мела судзімасць за наркотыкі, і

праз знаёмства з ёй Арцём трапіў у поле зроку праваахоўных органаў. Пазней на судзе гэта пачвердзіў супрацоўнік следчай групы. Бацькоў асуджанага такі факт абурася. «Паводле закону ў той момант, як ім стала вядома пра нашага сына, у адносінах да яго мусілі прымініць меры прафілактычнага характару», — кажа бацька Арцёма. На ягоную думку, міліцыянты фактычна падштурхнулі маладога чалавека на здзяйсненне больш цяжкага злачынства. Праз трэцюю асобу міліцыянты арганізавалі два закупы психатронных рэчываў. У выніку аператыўнага эксперыманта з узделам сябруйкі-наркотамкі Арцём быў затрымлены арганізаторамі за хоўванні і працаў наркатачных сродкаў. За гэта яму прысыдулі 10 гадоў калоніі. На волі засталася маладая жонка з маленкім сынам.

Судовы працэс у бацькоў дызайнера, для якіх усё было ўпершыню і якія не адмалююць віны сына, выклікаў безліч пытанняў. Да следчых, якія, на іх думку, мелі магчымасць папярэдзіць злачынства, але замест гэтага спрэвакавалі чалавека на больш цяжкі з пункту гледжання Криміналнага кодексу ўчынок. Што праваахоўнікам важней: выкананне паказчыкаў раскрыўлінісці ці чыльцыў ўратаваны лёс — губляюцца ў загадках родныя Арцёма. Характэрны момант: на судзе супрацоўнікі міліцыі прызнай той факт, што арыштаваны называў нумар тэлефону працаўца з

Racii, у якога набыў наркотыкі, але следы пры гэтym спаслаўся на адсутніць сродкаў, неабходных для распрацоўкі гэтага кірунку справы. Ёсьць пытанні і да суддзяў, якія падаеца бацькам, цалкам узлі ў гэтай справе бок следства, заплюшчаючы вочы на шэрш пракаўтальных парушэнняў. Ёсьць пытанні да праваахоўнай сістэмы ў цэлым, якая не робіць выключэння ні для злачыніццаў са стажам, ні для тых, хто аступіўшы ў першы раз, ды мае, зважаючы на характеристыкі, неблагая шанцы выправіцца. «На волі Арцёма, каб і яго своечасова спынілі ды аблежжаліся паніядрэдненнем, прынёс бы шмат болей карысці сваёй краіне, чым седзічы гадамі ў турме», — упэўненыя крэўныя зняволенага.

«Мы сутыкнуліся з сістэмай, якая разглядае чалавека вельмі схематично, не заглыбліюючы ў дэталі і дробяў: аступіўшы — пакараю! Пра выхаванне і перасярэдку — не наебдумных учынкаў, здаецца, ніхто ўжо не дбае. Пакаленне маладых, якое заявіло сабе звычку здымачы сцэс наркотыкамі, нікога не цікавіць, пакуль хтосьці з іх не дасць падставы камусыці з міліцыянтамі палепышыц паказчыкі да прычапіц на пагони чарговую зорачку», — дзяляцца ўражаннямі ад сутыкнення з беларускай Фемідай бацькі Арцёма.

Звярнуцца ў прэсу іх падштурхнуў леташні артыкул у «НН» «Маргарыта Царан на свабодзе». У ім вялося пра студэнтку Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэту, якую ў выніку следчага эксперыманта асудзілі на чатыры гады пазбаўлення волі.

Напрыканцы лістапада кіраўнік МУС Уладзімір Навумай заявіў, што адмаўляцца ад аператыўных эксперымантаў, калі справа датычыць цяжкіх злачынстваў, не выпадае. Генпрокуратура, якая раней выказала занепакоенасць з нагоды вялікай колькасці скарыгай ад ахвяраў такіх эксперымантаў, таксама выступіла за захаванне такоі методыкі працы следчых, але папрэдзіла пра незаконнасць выкарystання яго ў якасці правакацый.

Статыстыка тым часам сведчыць пра несучыны рост злачынстваў, звязаных з ужываннем і распаўсюдом наркотыкаў. У мінулым годзе было выяўлена каля 4,5 тысячаў такіх злачынстваў, з якіх 40% — злачынствы, звязаныя з распаўсюдом наркотыкаў. Штогод колькасць афіцыйных зарэгістраваных наркманаў павялічваецца ў сярэднім на 800 чалавек. У той жа час колькасць выяўленых злачынстваў, звязаных з незаконным зваротам наркотыкаў, стала скарачацца. Ці не таму следчыя органы не спяшаюцца адмаўляцца ад інстытуту аператыўных эксперымантаў. Але тут закон з папраўкай так і не быў прыняты. Неўзабаве прыйшоў адказ з парламенту, у якім гаворыцца, што «вырашэнне ўзнятага Вамі пытання адносіцца да выключнай кампетэнцыі органаў суду і праукратуры, якія ў сваіх дзеянасцях незалежныя і падпарадкуюцца толькі закону».

Сямён
Печанко

Афіцыйнае меркаванне

Міністр унутраных справаў Уладзімір Навумай: Правядзенне следчых эксперымантаў як метод працы неабходна захаваць, бо ён надзвычай неабходны для раскрыцця найбольш цяжкіх злачынстваў — хабарніцтва да гандлю наркотыкамі.

Крыявавыя здарэнні ў канцы 2008-га

Чатыры трупы

Страшная аварыя адбылася 5 студзеня на аўтадарозе Брэст—Мінск калі вёскі Лесіна, што пад Баранавічамі.

27-гадовая жыхарка Масквы не спрэвілася з кіраваннем «Форда-Фокуса», выехала на сустрачную паласу і сутыкнулася з «Опелем-Сігнум», якім кіраваў 24-гадовы хлопец з Белаазёрска. Вадзіцелька «Форда» і яе пасажырка з-пад Брэста, а таксама 48-гадовы пасажыр «Опеля» загінулі на месцы. Пасля ў бальніцы памёр і кроўца «Опеля».

Замест Раства — пахаванне

Тры чалавекі загінулі ў выніку ДТЗ у Слонімскім раёне. Аварыя адбылася днём 24 снежня калі вёскі Сенькаўчына, 51-гадовы жыхар Ляхавіцкага раёна, кіруючы аўтамабілем «Аўдзі», выехаў на паласу сустрачнага руху і сутыкнуўся з аўтобусам «Мерседэс». У выніку вадзіцелька — 30-гадовая жыхарка Мёраў — і пасажыры, 43-гадовы жыхар Мёраў і 39-гадовы жыхар вёскі Новы Пагост, загінулі. Спяшаючыся, абганяючы...

зіцца ў бальніцы.

Тры чалавекі на смерці

Тры чалавекі загінулі ў аварыі 23 снежня ў Полацкім раёне.

Калі вёскі Рудня «Фальксваген» выехаў на паласу сустрачнага руху і сутыкнуўся з аўтобусам «Мерседэс». У выніку вадзіцелька — 30-гадовая жыхарка Мёраў — і пасажыры, 43-гадовы жыхар Мёраў і 39-гадовы жыхар вёскі Новы Пагост, загінулі. Спяшаючыся, абганяючы...

Нагледзеліся тэлебачання

У Мінску жорстка зблізі студэнткі. Здарылася гэта днём у студэнцкім гарадзішчы БДУ. Студэнт радыёфізікі БДУ ішоў на рэпетыцыю. У адной руці ён нёс аўдыёкалонку, у другой — электрагітару. Да яго падышлоў малады чалавек і пачаў збіваць. Праз некалькі секунд падключыўся яшчэ адзін маладзён. Удвох яны павалілі студэнтку на зямлю, жорстка яго зблізілі, забралі речы.

У цяжкім стане Сю Сяялея даставілі

ў 2-ю клінічную бальніцу. Дактары зафіксавалі ў яго шматлікія траўмы галавы.

Падазраваны ў разбойным нападзе двое наўчунаўці ПТВ віны не адмалююць. Андрэй, падазраваны ў разбое: «Я ішоў. Мне падалось, што ён на

мяне не так паглядзеў. Гэта кітаец. Тут падышоў мой сябра Стас».

За бойку маладзёнам пагражала да 15 гадоў пазбяўлення волі.

МБ;
інф. Roscobut.livejournal.com,
BelaPAN, ont.by

Курасоўшчына — тэрыторыя, свабодная ад п'янства

Жыхары сталічнага мікрараёну падалі ў Мінгарвыканкам заяўку на правядзенне 10 студзеня антыалкагольнай дэмантрасці.

Падставай для гэтага сталі некалькі няшчасных выпадкаў, што здарыліся ў мікрараёне з віны п'яных грамадзян, а таксама аўвіччанне ўрадам пра павелічэнне вытворчасці спиртных напояў у 2009 г.

Таму на 10 студзеня (субота) на Курасоўшчыне плануецца правесці мітынг, а потым шэсце да цэнтра.

Дакладны маршрут пакуль не паведамляецца, паколькі не ўзгоднены з Мінгарвыканкамам. Таксама плануецца перадаць у гэты дзень зварот у канцылярью прэм'ер-міністра (субота будзе працоўным днём).

Арганізаторы акцыі падкрэсліваюць, што складана вырашыць проблему п'янства ў адным раёне, калі яна не будзе вырашаная па ўсім краіне, і пратануюць усім зацікавленым асобам узяць удзел у амбэркаванні спосабу вырашэння проблемы п'янства. Пратановы просьціца даслаць на электронны адрас respublikabelarus@bzh.by.

Магчыма, разумуючы аўтары ініцыятывы, у краіне ёсьць сілы, запіцайленыя ў павелічэнні спажывання спіртнога жыхаром Беларусі. Але разам мы выратуем Беларусь ад чумы.

Леанід Скарабагаты

КАНЦЭРТЫ

Дудары ў Глыбокім

Канцэрт дударскай музыкі і спевай адбудзеца 11 студзеня а 15.00 у Глыбокім гардскім цэнтры культуры (Леніна, 40). Грае гурт *Essa* (Тадар Кашкүрэвіч (дуда), Дзяніс Сухі (дуда, скрыпка), Вольга Дзядовік (спеў), Святланы Клепікава (спеў)). Прагчага — калядныя спевы і гістарычныя балады. Уваход вольны.

Garadzkija ў Гродна, ў «Парламенце»

14 студзеня ў Гродна ў рэстаране «Парламент» гатэлю «Гродна» ў межах кампаніі «Будзьма!» адбудзеца вялікі канцэрт гурту Garadzkija! Разам з імі выступіць пераможцы «Басовішча» гурт *Tlusta Lusta*, а таксама *Minerva. Pet Nihil* і «Твой Горад». Пачатак а 18.00.

Тыдзень беларускай фрык-авангард музыкі ў Маскве

Удзельнікі фестывалю актыўнай беларускай музыкі «Можно!!!» (8–14 студзеня): *PortMone* (акустычны эмбіент, Мінск), *«Касілпяя»* (касмічны сінт-поп, Мінск), *но-сOpOrOв* (бард-кор, Мінск).

ВЫСТАВЫ

Выстава ў гонар Васіля Быкову

9 студзеня кампанія «Будзьма!» запрашае на адкрыццё выставы, прысвечанай народнаму пісьменніку Беларусі Васілю Быкову, якай адбудзеца ў

Таццяна Беланогая ў Воршы

10 студзеня бард Таццяна Беланогая выступіць з сольным канцэртам у Воршы. Імпрэза адбудзеца ў памяшканні Дому культуры сляпых. Сляпачкі прэзентуе публіцы свой новы альбом і выкане ўжо вядомы кампацыі. Распачнеца імпрэза а 17.00.

Віцебскай гардской карцінай галерэі Беларускага саюзу мастакоў. Выставка арганізаваная сібрамі суполкі «Пагоня» разам з культурна-асветніцкім цэнтрам імя Язэпа Драздовіча. У экспазіцыі прадстаўленыя творы Міколы Купавы, Аляксандра Марацкіна, Ігара Марацкіна, Яўгена Шатохіна, Віктара Крука, а таксама маладых мастакоў-удзельнікай мастакага плензуру, што адбыўся летам 2008 году ў Бычках, на радзіме Васіля Быковы.

«Запаветная краіна» Рэрыхай у Мінску

Выставка мастакіх твораў Мікалая і Святаслава Рэрыхай працуе да 14 студзеня ў памяшканні Музея Вілкай айчынай вайны ў Мінску (Кастрычніцкая пляя).

Іспанская мазаіка

У Музеі гісторыі і культуры Беларусі да 20 студзеня працуе фотовыстаўка «Іспанская мазаіка», на якой прадстаўленыя творы мастака іспанскай пейзажнай фатаграфіі сэрэдзіны XIX стагоддзя Чарлза Кліфарда, выкананыя фатографам у 1852–1863 гг.

Калядны жывапісны кімаш

У галерэі «Ласандэр-арт» (Раманаўская Слабада, 24) да 15 студзеня працуе «Калядны жывапісны кімаш». У экспазіцыі — творы сучасных беларускіх мастакоў Ігары і Алены Бархатковых, Валянціна Губарава, Сяргея Рымашэўскага, Уладзіміра Канцэдлава, Дзмітрыя Суръновіча, Барыса Сямілетава, Аляксандра Дзяміда.

Patria o muerta! Venceremos

У Музеі гісторыі Вялікай Айчыннай вайны да 31 студзеня працуе выставка, прысвечаная 65-й гадавіне перамогі Кубінскай рэвалюцыі «Patria o muerta! Venceremos».

Калядная зорка

У мастакай галерэі «Універсітэт культуры» (пл. Каstryчніцкая, 1) да 17 студзеня працуе выставка «Калядная зорка». Такі зімо-

Ядзерны выбух замест прычоскі

8 студзеня ў 17.00 у мінскай галерэі «Акадэмія» (бульвар Сурганава, 14) адчыніцца выставка «Майстэрня» мінскіх мастакоў Аляксандра Некрашэвіча.

Аляксей Хацкевіч — удзельнік тэледэпуту «Саша і Сірока», прападуе ў стылістыцы дэкаратыўна-абстрактнага рэалізму. На выставе сірод іншых будуць прадстаўленыя карціны з праектаў «Ясцелле» (разважанні на тыму шлюбу, шлюбной вернасці) і «Карпіны-коміксы» (спраба насыцць жывапіс літаратурай і развіць яго глыбінны сэнс).

Аляксандар Некрашэвіч прападуе на стыку поп-арту з выяўленчымі каламбурамі. На выставе будуць у тым ліку

прадстаўленыя карціны з яго аўтарскага праекту «Ціонінг» — мастакія фантазіі-развагі на тэму ўзаемадзеяння тэхнайнадустрыйнага асяроддзя і чалавека на тэму ўльыву ўвогуле сучаснай цывілізацыі на чалавека. Сірод іх: «Фарраборат» (паязднанне вобразу чалавека і робата), «Багіня Афіна» (жаночы вобраз з ядзерным выбухам замест прычоскі).

Што іх яднае — Аляксей і Аляксандар разам вучыліся ў Беларускай акаадэміі мастацтваў, а пасля многа гадоў працавалі ў адной майстэрні. Адсюль і назва выставы. «Майстэрня» прападуе да 18 студзеня.

ТЭАТРЫ

Купалаўскі тэатр

- 9 (п) — «Івана, прынца Бурундака»
- 10 (сб) — «Сны абеліскі»
- 11 (нед), 12 (пн) — «Чорная панна Насвіку»
- 14 (ср), 15 (чц) — «Лінскія шляхі»
- 16 (пт) — «Таполовая завея»
- 17 (сб) — «Мастэр»
- 18 (нед) — «Ханжы ў стылі барока»
- 18 (нед) — «Гірэгоды Заранкі і Янко»
- 19 (пт) — «Беларусь у фантастычных апавяданнях»
- 16 (пт) — «Маці»

КІНО НА ВЫХОДНЫЯ

Населеная выспа

Населеная выспа (Обитаемый остров: фильм первый) Расія, 2009, каліяровы, 110 хв.

Рэжысёр: Фёдар Бандарчук

Ролі выконваюць: Фёдар Бандарчук, Гоша Куцэнка, Сяргей Гармаш, Ганна Міхалкова

Жанр: фантастыка паводле аднайменнага раману братоў Стругацкіх

Адзнака: 5,5 (3 з 10)

2157 год. Маскоўскі студэнт Максім трапляе на таталітарную

Барыс Стругацкі: Дзяржаўную хлусню дараваць немагчыма

Урывак з гутаркі з аўтарамі кнігі, паводле якой быў паставлены фільм «Населеная выспа».

— Вам падабаецца тое, што адбываецца ўapoшні час? Ніяма адчування, што СССР вяртаецца?

— У мене ёсьць адчуванне (і палкам пёўна), што СССР вяртаецца. Адбываецца адзіржаўленне ўсяго і ўся. Улада бюрократы (чытай — на-

менклатуры) вярнулася цалкам.

Застой глядзіцца як непазбежнисця.

А самае страшнае — гэта падабенства большасці. Замест таго каб прагнучы шчаслівай справядлівай краіны, яны ізоўнічою хоцуть вялікую дзяржаву. І нізвоншта не жадаюць

планету Саракш. Быў лімперый, што вядзе зацягнутыя войны з колішнімі правінцыямі, кіруючы Невядомыя Бацькі, якія маніпулююць насељніцтвам, апраменяючы яго. Максім стане гвардзейцам, тэрарыстам, катаржнікам — і галоўным парушальнікам таталітарнага спакою...

«Населеная выспа» — экранізацыя дысідэнца-фантастычнага твора братоў Стругацкіх, надрукаванага ў асацыяльнім 1968-м. Алігархічны рэжым Палітбюро, татальнай мана, дзяржайнае разлажэнне! Пратыты — вось яны на экранах ТВ. Кніга Стругацкіх была бунтарскай. А фільм вышыш пад духу таго, як уся расійская тэлебачанне сέння: адлакіраваны.

Але ў беларускіх гледачоў самую жывую рэакцыю ў фільме выклікае тэлевізійная «Пісіхапанарама».

Андрэй Расінскі

разумець, што гэтыя дзве сацыяльныя структуры прынцыпова несумішчальныя.

— У apoшні час стала звычайнай справай настальваць па савецкай эпосе. Як чалавек, які шмат пажыў пры СССР, вы хаця б у нечым падзяляе гэту настальвію?

— СССР быў імперый хлусні. Як і ўсялякая таталітарная дзяржава. Хлусню дараваць немагчыма. Татальну дзяржаўную хлусню — тым больш. Усе спробы дасці, што тое і тое, маўляю, пры Саветах было добра, жыве нагадваючы мін дасці жуткай гутаркі аб тым, якія выдатныя пры Гітлеру былі пабудаваныя аўтабаны.

Паводле
Maxim

«Белсат»: тэлепраграма на 9—18 студзеня

«Белсат» — гэта незалежны беларускі спадарожнікавы тэлеканал

9 студзеня, пятніца

18.00 Аб'ектыў (навіны, I выданне).

18.10 «Мент», дэтэктыўны серыял, 9 серыя.

19.10 Праект «Будучыня»: навуковы агліяд тэлеканалу «Німецкая хваль».

19.35 Паштоўка з Вільні (праграма пра беларусаў Літвы).

19.55 Канцэрт фестывалю Be Free, ч. 3 — 3 Xу4, IQ48.

20.25 Рэпарцер (інфармацыйная праграма).

21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўнае выданне).

21.15 Госць «Белсату»: Юрка Станкевіч.

Перадача пра наддёйную проблему Беларусі. Юрка Станкевіч — выдатны дзеяч беларускай эміграцыі, сын Яна Станкевіча, разам з Язэлам Арцюхом ён выдае адзіны часопіс пра Беларусь на англійскай мове — Belarusian Review.

21.30 «Дзённік ягонае жонкі» (Дневник его жены), маст. фільм, рэж. Аляксей Узыцель, 2000 г., Расія.

23.15 «Пітбуль», серыял, 8 сесрыя.

00.00 Аб'ектыў (навіны).

10 студзеня, субота

18.00 Аб'ектыў (навіны, I выданне).

18.10 Тыдзень з радыё «Свабоды».

18.40 «Лэсі» (Lassie), маст. фільм, рэж. Чарлз Стрыдж (Charles Sturridge), 2005 г., ЗША.

Напярэдадні // светлавыя вайны для жыхароў шахцёрскай мястечкі ў Йоркшыре, дзе прынылася праца мясцовай шахты, надышы цяжкія часы. Каб неяк выжыць, сям'я Каракоў вырашает прадац сваёго сабако-кала Лэсі старому герцагу Радзінгу. Той адвозіць Лэсі ў свой шатландскі замак — за піцьсот міліярдаў йоркшырскіх дарак. Аднак сабака ўцякае да дому...

20.25 Падземка (беларускі хіт-прада).

21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўнае выданне).

21.15 Маю права (прававая праграма).

21.30 Еўропа сёння: тэлечасопіс канала «Німецкая хваль».

22.05 «Амерыканскі самурай» (American Samurai), маст. фільм, рэж. Сэм Фэрстэнберг, 1992 г., ЗША.

Эндару Колін з дэзігнам разам з бакштамі стаў ахвярою авіякатастрофы. Ён цудам выжыў і, застаўшыся сратою, трапіў у сям'ю Наастайкі, які адкрыў яму тамкінцы самурайскага мача, што ўвайшлі ў сібе сілу продка...

23.30 «Тайкаўчыкі на Каляды», ч. 1.

23.50 Бульбани.

00.00 Аб'ектыў (навіны).

11 студзеня, нядзеля

18.00 Прэс-экспрэс (аглід друку).

18.15 «Ранч», серыял, 8 серыя.

19.10 Канцэрт фестывалю Be Free, ч. 4 — Ulis.

19.50 «Нетрываласць». Адзін дзеян' у свецце Далай Ламы, дак. фільм, 2005 г., Італія.

Фільм пра жыццё і светапогляд Далай Ламы. «Мы приходзім на гэты свет, каб памерці. Ці гэта мае які сэнс? Так, бо самі акрасілім сэнс паміж нараджэннем і смерцю». Гэтыя слова Далай Ламы скразным лейт-матывам пражодзяць праз усю стужку...

21.00 Аб'ектыў (вынікі тыдня).

21.20 Ток-шоу «Форум»: Адмена санкцыяў: і з супраць.

22.10 «Без ахвябзольвання» (Вез зпісцеленія), маст. фільм, рэж. Андже́й Вайды, 1978 г., Польшча.

Адна з эталонных працаў польскага кінарэжысёра Анджея Вайды, запісаная да фільму ў эпохі «камаральнага

неспакою». Вядомы журналіст Ежы Міхалоўскі пасля віртання з-за мякіх дызнаеца, што жонка вырашыла пакінуць яго. Разлад у сям'і суправаджаеца і проблематык на працы: яго тэксты не маюць ранейшага постеку, курс лекцыяў ва ўніверсітэце спыняеца, дазволу на выезд за мяжу нема. Жыццё кошцца да самагубства... Балансуючы на грані публіцыстыкі, Вайда паказвае адмоўны бок сацыялізму, дзе пануе юр'янаўскі лаўка, кры-вадушніц і зайдзрасць.

00.00 Аб'ектыў (вынікі тыдня).

12 студзеня, панядзелак

18.00 Аб'ектыў (навіны, I выданне).

18.10 «Ранч», серыял, 8 серыя.

19.00 «Нетрываласць». Адзін дзеян' у свецце Далай Ламы» (Imperialempfense Dalai Lama), дак. фільм, 2005 г., Італія.

20.00 Канцэрт фестывалю Be Free, ч. 2 — Neuro Dubel.

20.30 Тыдзень з радыё «Свабоды».

21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўнае выданне).

21.15 Хто ёсць кім?: Вольга Завадская.

Вольга Завадская — маці зняклага без следу 7 ліпеня 2000 г. апераатора расійскай тэлекампаніі ОРТ Энітра Завадскага. Афіцыйна справа аб ягоным знякліненні лічыцца скончанаю, і па ей некалькі асобаў атрымалі доўгатэрміновыя турэмнае зняволенне. Аднак маці не верыць у тое, што пакаралі супрацьдзейныя злачынцы, бо не атрымала адказу на голоўны для яе пытанні: як загніў і дзе пахаваны яе сін?

21.30 «Без ахвябзольвання» (Вез зпісцеленія), маст. фільм, рэж. Андже́й Вайды, 1978 г., Польшча.

23.25 «Элі Макбіл», тэлесерыял: III сезон, 5 серыя.

00.05 Аб'ектыў (навіны).

13 студзеня, аўторак

18.00 Аб'ектыў (навіны, I выданне).

18.10 «Элі Макбіл», тэлесерыял: III сезон, 5 серыя.

18.55 Ток-шоу «Форум»: Адмена санкцыяў: і з супраць.

19.45 «Рок-карона»—2007, ч. 1.

20.25 Рэпарцер (інфармацыйная праграма).

21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўнае выданне).

21.15 «Вызваленне», ч. 1, дак. фільм, рэж. Вольга Нікалайчык, 2008 г., Беларусь.

22.15 Госць «Белсату»: Юрка Станкевіч.

22.30 Жаўтуха.

23.00 «Мент», дэтэктыўны серыял, 10 серыя.

00.00 Аб'ектыў (навіны).

15 студзеня, чацвер

18.00 Аб'ектыў (навіны, I выданне).

18.10 «Мент», дэтэктыўны серыял, 10 серыя.

19.05 Канцэрт гурту «Фляйс і Кляйн» з Фестывалю беларускай культуры і мастацтва (Мінск, 2008).

19.30 «У пошуках ішчышу», дак. фільм, рэж. Юрый Хашчавацкі, 2008 г., Беларусь.

20.00 Аб'ектыў (навіны, галоўнае выданне).

21.15 Сальда.

21.35 Інтэрнатаўты выбіраюць (аглід Сеціва).

22.30 На колах: аўтамабільны агліяд тэлеканалу «Німецкая хваль».

23.00 «Мент», дэтэктыўны серыял, 11 серыя.

23.50 «Калыханка» ад Сашы і Сірохі (гумарыстычная праграма).

00.00 Аб'ектыў (навіны).

14 студзеня, серада

18.00 Аб'ектыў (навіны, I выданне).

18.10 «Элі Макбіл», тэлесерыял: III сезон, 6 серыя.

18.55 Паштоўка з Вільні (праграма пра беларусаў Літвы).

19.05 Праект «Будучыня»: навуковы агліяд тэлеканалу «Німецкая хваль».

19.35 «Гаспадар», рэпартаж, 2008 г., Польшча.

20.05 Падземка (беларускі хіт-парад).

20.40 Беларусы ў Польшчы.

21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўнае выданне).

21.15 Госць «Белсату»: перадача пра наддёйныя проблемы Беларусі.

21.35 «У Бога за пазухай» (U Pana Boża w ogorodku), камедыя, рэж. Яцек Бромскі (Jacek Bromski), 1998 г., Польшча.

22.10 «Пітбуль», серыял, 9 сесрыя.

00.00 Аб'ектыў (навіны).

16 студзеня, пятніца

18.00 Аб'ектыў (навіны, I выданне).

18.10 «Мент», дэтэктыўны серыял, 11 серыя.

18.55 Паштоўка з Вільні (праграма пра беларусаў Літвы).

19.05 Праект «Будучыня»: навуковы агліяд тэлеканалу «Німецкая хваль».

19.35 «Гаспадар», рэпартаж, 2008 г., Польшча.

20.05 Падземка (беларускі хіт-парад).

20.40 Беларусы ў Польшчы.

21.00 Аб'ектыў (навіны, галоўнае выданне).

21.15 Госць «Белсату»: перадача пра наддёйныя проблемы Беларусі.

21.35 «У Бога за пазухай» (U Pana Boża w ogorodku), камедыя, рэж. Яцек Бромскі (Jacek Bromski), 1998 г., Польшча.

22.10 «Таксі-3» (Taxi 3), камедыя, рэж. Жэрар Краўнік, 2003 г., Францыя.

У трэцій частцы шалёніні прыгода марсельскага таксіста Данеля і ягонага сабра-папіцыяента Эмільена — пошуку банды святых Мікалайя, якія рабяць злачынцы і праститутак. У фільме расказваеца гісторыя трох дзяцей, паказваючы, як яны намагаюцца перададзець гэту пошысьць сучаснага грамадства.

21.20 Аб'ектыў (вынікі тыдня).

21.20 Ток-шоу «Форум»: Бяздомныя — хто вінаваты?

22.05 Жаўтуха.

22.35 «Народжаныя для прытонаў» (Born into Brothels), дак. фільм, рэж. Зана Брыскі, 2004 г., ЗША.

Фільм прысвечаны дзесяцям найбліжнейшым кварталам Калькутты, дзе пануе наркотыка і праституцый. Амерыканка Зана вучыцца дзяцей фотаспэціяў з гэтага асяроддзя і знойдзіці дарогу ў жыцці.

00.00 Аб'ектыў (вынікі тыдня).

ЛЕВЫМ ВОКАМ

Чужыя галасы

Дэвальвація асабліва ўразіла, бо кіраўнік дзяржавы ў навагоднім выступе пра яе словам не абмовіўся. А што, калі гэта была дыверсія? Фельетон Лёліка Ушкіна.

28.12.08. Падпольная студыя радио «Лінія Сталіна».

Першы (у мікрофон, млява): Мы не дапусцім абвалу, хаосу і прарыву НАТО на лініі Сталіна...

Другі (за разъясняўскім пультам): Якая Лінія Сталіна?! Прыйшынці адсябяці! Вас выбраў падчас сакрэтнага касцяну не для гэтага.

Першы (капрызна): Дзіўны ў вас кас-

тынг — ці глядзіш тэлевізор, ці чытаеш дзяржаўную газету... Але мне не падабаецца тэкст! Давай лепей запішем: «У Новым годзе наш рубель зраўненча з сёра, Захад прызнае поспех беларускай мадэлі, а ўсе насельнікі аграгарадкоў стаінуць мільянераў!»

Другі: Апошніе, дарэчы, рэальна. Толькі рублёвымі мільянераў. Але абыдземся без асабістых ініцыятыў!

Раз, два — паехали!

Першы: «Мы не, мы не... забыў тэкст. А для чаго мы, дарэчы, яго пішам? Ды яшчэ такім голасам?

Другі: Зара пабачыце (уключае відэомагнітафон).

На экране кіраўнік дзяржавы трymае прамову ля ўпрыгожанага гірляндамі пункту абмену валют. Ен кажа, паклаў-

ши руку на сэрца: «Як чэсны палітык я мушу візываць, што заўтра нас чакае абвал і хаос. Праз некалькі хвілін пачнечца да Быка, які прыніясе нам дэвальвацыю рубля на 20%. Таму мая вам парада: дзяйніце шампанскіе, даядніце «Аліўе» і бяжыце ў банкаматы здымаць зайчыкі, каб перавесці іх ў валюту. І скupляйце ёсё па старых цэнах, пакуль матчыма. Здаробя, пачасія дарагі сібіру! З Новым годам!».

Першы: Ну?

Другі (злavesна рагоча): Мы выкралі эты запіс на БТ. Зменім фон і гук і за пусцім 31 снежня ў эфір. І тады ўжо ніхто не будзе верыць уладзе! Ясна?

Першы: Не

Другі: Што не?

Першы: Наконт дэвальвацыі. Ну, мы

ж таго, як тут напісаны: «Мы ніколі не зменім свайму прынцыпу — клопат аб чалавеку!»

Другі: Як вы не разумееце. Гэты тэкст — цалкам фальшывы. Ен напісаны, каб поўтам, калі прыйдзе дэвальвацыя, выклікаць у насельніцтва яшчэ большы шок.

Першы: Да які ж тут фальш? Мяне не падманілі — я кожны дзень тэлевізор гляджу! Гэта ж усё прапада: «Мы ўступаем у Новы год з верай ў свае сілы». А вы кахаць — дэвальвацыя.

Другі: Супер! А як наконт вось гэтых радкоў? Не выклікаючы сумневаў?

Першы (уздынена): Мы не дапусцім абвалу і хаосу!

Другі: Нарэшце! Цішыня ў студыі. Пішам гук. Раз-два-паехали!

30 снежня споўнілася 100 гадоў жыхарцы Гродна Алена Домуць. Нягледзячы на ўзрост, яна выдатна трymаеца і сама на верыць, што размяняла другую сотню. За сто гадоў баба Алена ні разу не хварэла і дагэтуль можа без акуліраў увесці нітку ў іголку. Любімы занятак Алены Домуць — складанне пазлаў.

Паводле prosto-free.livejournal.com

Увага! Пачынаючы ад наступнага нумару газета будзе выходзіць у сераду і з'яўляцца ў кіёсках ва ўсёй краіне ў серады ад ранку. Гэта зроблена для зручнасці чытачоў у рэгіёнах.

Наступны нумар пытайцеся ў кіёсках і шукайце ў паштовых скрынках 14 студзеня ад рання.

«НН» СТО ГАДОУ З ВАМІ

Горад, ведама, сам не арэ і не се, а есці і піць павінен; весь і куплю ёсць ўсё з вёскі. Значыць горад — гэта рынак, на каторым вёска прадае свае вырабы. Чы больш гораду і чым яны вялікія, тым лягчай і карысней можа прадаць дабро свае селянін (і мужык, і памешык). З усаго тут напісанага відача, што і жыцце вяско-вага чалавека залежыць ад таго, як жыве горад.

«Наша Ніва» №1, 2009

Міколу В. з Белаазёрску. Ліст пра выбараў быў зададзены. Надрукавалі 6, каб атрымлі адрасу пасля выбараў.

УН і К з Мінску. З вершамі трэба яшчэ працаўца. Ясней выражайце свае ідэі.

ПАШТОВАЯ СКРЫНКА

ПРЫВАТНЯЯ АБВЕСТКІ

ВІТАННІ

Вінцэнт Насту (Віталія Броўкава) з узятым шлюбом. Пладаўці і памнажацца! Некім Броўкавам роду не будзе перадаў. Сібры

БЕЛАРУСКАМОЙСАДОК

Шукаю басцькую, якія жадаюць звесці 2009 г. аддаць сваі дэяціўныя з-пад дубаў беларускімі садкамі. Садок у Мінску на Сухарэўскай (Мінск) Арганізацыйных вуліцах (кантрольныя) збліжаны да веру на сібі. Завацца (029) 395-73-99 (Дар ё) або праз асунуты скайп імейл — арганіз

КНІГ

Расстральная літаратура. Теорыі беларускіх пісьменнікаў, загубленых іх організмів іхніх іглуды — 45-ытомнікінай серыі практыкі «беларускіх іглудаў». Гэта своеасаблівай тапогіі беларускай літаратуры, творы беларускіх пісьменнікаў, загубленых у 1920-1950-х гадах.

Прыхватныя абвесткі ў «НН» (не больш за 15 слоў) можна падаць блесплатна. Дасылайце поштай (а/c 537, 220050, Мінск) ці праз e-mail (nn@nn.by) або размяшчайце на форуме сайту www.nn.by. Дык скарыстаіцеся!

Стайлю бульбу варыць...

Анатоль Вярцінскі.

«АНН» аўбяціла 2008 г. «Міжнародным годам бульбы... Беларусь уваходзіць у вясёлікі найбольш буйных вытворцаў бульбы і сівеці і займае першае месца па вытворчасці яе на душу насельніцтва».

З газетай публікації

Гэта слова, з якіх можна песню тварыць:
«Дзе ты ходзіш? Чакаю. Стайлю бульбу варыць...»
Словы тыя заўсёды казаліся ў час, словы тыя гучалі тады якраз, калі ты ступаў на жыццёвую гаць, калі думай, як быць і кака хакаць, быў готовы аддам сібе марыць... Чуўся голас тады: «Стайлю бульбу варыць». Словы тыя выводзілі шлях.
Станавіліся з іні святлей у вачах.
Беларусам не трэба, апроч гэтых слоў, нагароніці зеліл, чарашу — замоў.
Беларуска знае, чым мужчыну скарыць, як да сэрца яго скляжыну тварыць да на мове якой і гіварыць.
Проста кажа: «Я стайлю ўжо бульбу варыць». Іншы разам можа яшчэ пацярпіць:
«Не марудзь, не спазнійся!
Стайлю бульбу варыць».

Наша Ніва

незалежная газета

заснаваная ў 1906, адноўленая ў 1991
гaloўныя рэдактары: «Нашай Ніве»:
З. Вольскі (1906), А. Ляўса (1906—1912),
Янка Купала (1914—1915), А. Лукашев,
У. Знамяровіч (1920). С. Дубаўцэ (1991—2000).
сакратары рэдакцій: Наста Бакшанская
шоф-рэдактар Аляксандар Дзінько
галоўны рэдактар Аляксандар Скурко
мастакі-рэдактар Сяргей Харускі
заснавальнік Міхаіл Ракасоўскі
газеты «Наша Ніва»
выдавец Грамадское прадпрыемства «Сурдэн»

АДРАС ДЛЯ ДОПОСАЙ:
220050, Мінск, а/c 537
Tel/fax: (017) 284-73-29, 8-029-613-32-32,
8-029-707-73-29.
E-mail: nn@nn.by
On-line: www.nn.by

© НАША НІВА. Складаны ў «Нашай Ніве» абвяшчаваў. (21 лапс фарматам А2 6 лін. зрк. Друкарыя РУП «Белдруп»). Год друку: Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Радыкальнае нікса дрэздэніе за замест рэактыўных абвестак. Кошт сібіоры. Гэта сібіорне абвесткі першынчага выдання №581 ад 14 сакавіка 2007 г., выдаўданне: Міністэрства інфармаціі Рэспублікі Беларусь. Юрыйчычны адрес: 220101, г. Мінск, пр. Ракасоўскага, 102-71. Ріп 30/2206280014 у МФД ААТ «Белвестбанку», Мінск, код 764.

Наклад 6000. Газета выдаецца 48 разоў на год.
Нумар падпісаны ў друку 23.00.07.01.2009.
Звязка №65.
Рэдакційны адрес: Ракасоўская, 102-71.
ISSN 1819-1611
M I 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
P I 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
97718191610089 09001

